Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ PHỤ 2848 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ HAI 13 và THỨ BA 14 SEPTEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 5518

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 180

TARIF PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel " " 0$18 le c/m
Par centimètre et par insertion. 0$50 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la li ne

Bài diễn-thuyết của quan Khâm-sứ P. Pasquier

đọc tại Nhân-dân đại-biểu viện Trung-kỳ ngày 7 Septembre 1926

Thưa các ngài,

Lẽ đáng là tôi lấy nguyên văn bài diễn thuyết của ông bạn tôi là quan Thống sứ Bắc-kỳ mới đọc kỳ khai giảng viện Nhân dân đại biểu ở Bắc-kỳ.

Như vậy thì các ông mới biết rõ tôi và ý kiến tôi về các vấn đề mà ở Bắc kỳ hay là ở Trung-kỳ cũng như một, và về cách quyết giải lời tôi cũng quan Thống-sứ cũng đồng tinh ý hiệp.

Bởi vậy nên tôi chỉ xin khuyên các ông nên đọc và nên suy nghiệm những bài diễn văn ấy là một bài luận thuyết sao lưỡng về phương diện triết học quốc-chính.

Bài ấy nói rõ các thiên chức của các ông là cao trọng chừng nào, mà cũng chẳng giấu giếm gì những sự nguy hiểm trọng chức trách ấy. Bài ấy lại làm cho các ông khỏi mơ ước nhiều sự quá độ, hóa nên thất vọng nhẫn chí, mà lại được suy nghĩ đến là phải theo như phong trào xã hội xứ này, hiện nay muốn êm đềm mà cải cách khai hóa thời cốt hết phải có hai điều cốt yếu :

Một là có nước Pháp bảo hộ.

Hai là phải có thì giờ mới thấy việc gì kết quả được.

Thưa các ngài,

Đang buổi ở các nước hoàn-cầu, bất cứ là Cai-nh-phủ nào cũng rằng sửa đem các đoàn thể bio-thể cho sự lợi chung trong nước, vào tham dự chánh-trị, tôi đây cũng lấy làm vai vế đến khai-kỳ hội này là kỳ bio-cử thứ ba của hội tư-vấn, mà cũng là kỳ hội nhất của « viện Nhân-dân đại-biểu » vậy.

Theo lời tôi trình xin, quan Toàn-quyền đã ký một đạo nghị-định ngày tháng hai năm 1926 đặt ra « viện Nhân-dân đại-biểu » này.

Phòng tư-vấn-hội-viên, nguyên xưa là một sái mềm mỏng để cho nhân-dân lại hỏi tham dự vào việc nước, nay đã đổi ra được cơ quan thâm trọng, thành một hội sửa đổi lại mới mẻ, mới mẻ đây là không phải vì cái tên gọi mà thôi đâu; cũng mới mẻ vì chức trách của các ngài nặng nề và quan hệ hơn trước.

Tôi biết rằng các ngài đến dự hội đây, sẵn lòng hết sức làm cho chỉ nguyện nhân dân và tâm-trí các ngài sẽ hiểu đến cái danh-vọng cao hơn chức trách mình vậy.

Tôi cũng lấy làm vui mừng mà gặp lại trong viện này nhiều ông ở Tư-vấn-phòng được tái cử, còn ra phần nhiều là mấy ông đại-biểu mới mới lượt đầu ra gánh cái nghĩa vụ rất vẻ vang và rất nặng-nề là đại diện cho dân xứ Trung-kỳ này.

Cả mấy ông cũ và các ông mới ở viện này tôi đều chúc một tiếng khương-an, và tôi xin có lời mừng chung cho các ông được cái vinh dự đặc biệt là được đồng bào yêu vì mà cử lên, cái vinh dự ấy rất là quí vì tự lòng dân đem lòng tin mình ; lại thêm quí một lẽ nữa theo lời thầy Mạnh : « người thường được quốc dân yêu mến thời được hưởng danh giá vô cùng, mà đồng thiên tử được thần dân yêu mến thời hóa nên bực thánh thần vậy. »

Các ông là ở trong các hàng người được quyền bầu-cử đã tuyển cử lên; như vậy cũng là thuộc về đám thượng lưu trong xã hội Nam-Việt vậy. Bất thấy các ông ở đây, hoặc là khoa mục, hoặc là thuộc về thương giới, hoặc là có quan chức, hoặc là đại diện cho phái nông giới, cũng đồng đều chen vai liền cánh biểu dương tại giữa viện này sự lao động và sự tư tưởng sự triết-học và sự thực-hành như vậy đó là làm cho cái hồn huyền bí và thần-tượng của cổ Việt-nam, để huề lẫn với cái nào mới mẻ có khí đồ muốn theo phong trào cải cách của Tân Việt-nam vậy.

Ấy vì tấm lòng thành với lợi chung trong nước đó, vì sự lo cho được lợi nhiều người đó, mà dất dìu rủ rủng việc của các ông đến bàn giải giữa chốn hội đồng này.

Tự đây nghĩa vụ các ông lại được thêm quyền tham dự, làm cho viên nhân dân đại biểu, hóa nên một cơ quan cốt yếu để giải quyết nước.

Muốn được như vậy các ông nên phải bỏ hẳn sự tư lợi nhỏ nhen, chớ nên kể đến cá nhân mà chỉ nghĩ đến sự dân sinh quốc kế mà thôi.

Nếu như từ đây về sau mà các ông có quyền được tỏ yêu cầu hay là bày ý kiến mình trong khi bàn đến sự thực hành các vấn đề chính trị, là chánh trị bảo-hộ và chánh-phủ Nam-triều đã tỏ lòng tin nhiệm trong lòng thành thực và lòng ái quốc của các ông rõ.

Các ông đều biết rõ là quan Toàn-quyền rất quan tâm chăm chỉ đặt điều cho xứ này trở nên thịnh vượng, và điều sở vọng quan yếu của chính-phủ bảo-hộ là được trực tiếp với dân Trung-kỳ luôn luôn.

Các ông cũng biết đức hoàng-đế Bảo đại tuy rằng xa cách, chớ làm tỉ ngài đối với thần dân cũng là thân mật.

Bệ-hạ khi nào nghĩ đến việc nên mở rộng lần lần quyền lợi cần viện nhân dân đại biểu thời chánh-phủ Bảo-hộ cũng được Nam-triều ý hợp luôn luôn.

Chính quan Toàn-quyền cũng đã làm phen tỏ bày cho các ông rõ lòng quảng đại của ngài, đối với viên này, hoặc là chuẩn y những điều yêu cầu của các ông hoặc là mở-mang thêm quyền lợi, cho các ông, quan Toàn-quyền đối với các vấn đề chính-trị xứ này thời coi như tâm lấy lòng nhân từ quảng-đại mà đối đãi chỉ kiếm cách làm cho nỗi giống Việt-nam được lừng lẫy về vang.

Bất thấy con nhà Việt-nam ai nấy cũng được nghe lời nói khoan hồng kia ra trần thuyết, rằng cố ý làm cho xứ này bớt nên một nước phi mĩ, nhân dân an cư lạc nghiệp chẳng bất đến sự khổ khổ vì oan ức hay là bị giặc giã.

Quan Tổng thống có làm phen đem ý kiến ngài ra mà bàn. Ngài hỏ bảo người Nam-Việt đem trí nhỏ, đem gan ruột ra mà giúp công nghiệp lớn lao của người và cũng một tay tín nhiệm như ngài ở vào vận mệnh xứ này, mai sau rất là chói lọi về vang. Các ông phải nên ra sức chỉ làm sao cho ứng sự tín nhiệm ấy, phải tỏ hết lòng trung thành, hết công nghĩa ra cho công chúng rõ rằng, nên tin ở lòng thành tín của nhơn dân xứ này mà đem vào tham dự đến việc nước.

Khi tôi trình xin với quan Toàn-quyền sửa đổi hội-đồng tư vấn ra thành một cái cơ quan thận-trọng như vậy thời tôi trước sẽ thay lời cho mấy ông, mà quyết đoán với quan Toàn quyền rằng : Các ông sẵn lòng hăng hái nhất tâm ra giúp Chính phủ Bảo-hộ trong công việc lớn lao này là mở mang khai hóa xứ này chóng được vẻ-vang tốt bộ.

Cái thiên chức ấy là cái phận sự của các ông đó, muốn cho để làm và làm cho được, thời các ông phải hiểu thấu cái nghĩa-vụ của các ông là to lớn dường nào và cũng phải các ông gánh vác một mối trách cử to nữa.

Một bầu chương trình đã đặt ra sẵn và đã thông tư cho các ông rồi. Trong bản chương trình ấy đã định rằng chớ làm sao rồi, và lại định qui tắc lễ lối trong một kỳ hội nhóm, hỏi vì không trong một kỳ hội nhóm, hỏi vì không được công vụ kết quả, một bên là định quyền lợi của các ông ra rõ ràng và định phận sự trách cử của các ông một bên nữa.

(Còn nữa)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 10 Septembre 1926

Nước Pháp

Đối với Trung-hoa

Hội-đồng các quan thượng-thư chưa xét đến các việc ở Trung-hoa. Nước Anh chưa báo cho nước Pháp biết việc đem thiết-giáp-hạm đến Viễn-đông.

Cải chánh sách kiểm nước

Quan Tổng-thống Doumergue đã ký một hàng lệnh bãi 106 chức bộ trưởng, và 70 chức phó quận-trưởng.

Quan Tổng-thống lại ưng chuẩn việc ông Poincaré xin giảm số quan võ (hãi 3.900 chức) bán 19.000 con ngựa của nhà binh, bán 175 cái trại binh, hợp nhiều trại vệ binh lại với nhau. Trong hai quả, cũng thi-hành cái chánh-sách kiểm-nước ấy.

Nhiều ông thứ dân nghị-viên và nguyên-lão nghị-viện phản kháng việc bãi các tòa án hàng hạt, và mấy chức hạt-trưởng. M. Archimbaud, thứ dân nghị-viên, nghị-viên quận Dome, công-bố rằng ông sẽ chất-vấn chánh-phủ về việ ấy.

Bơi qua bể Manche

Người Pháp tên là Georges Misbel bơi qua bể Manche, chiếm-khôi tất cả các cuộc bơi xưa nay. Bơi mất 11 giờ 6 phút.

Nước Anh

Đối với Trung-hoa

Báo Times nói rằng việc một-thiện ở Trung-hoa sẽ làm cho các nước kết liền với nhau để theo một cái chánh sách giống nhau. Báo ấy nói nước Anh lại phải nên cẩn thận ở miền Cận đông.

Nước Thổ

Việc tàu Lotus

Viên đại-lý nước Pháp ở Thổ-nhĩ-kỳ có bảo rằng nước Pháp ưng giao việc phân-tranh về tàu Lotus cho tòa tối-án quốc tế La Haye ; trong khi đợi tòa án phán-xử, thì xin cho viên trưởng tàu Lotus là M. Desmons nộp ký quỹ mà được tạm tha.

Hội Vạn quốc

Kỳ đại hội đồng thường-niên

Đại hội-đồng thường-niên đương xét bản tờ trình về các công việc của các cơ-quan trong năm vừa qua.

Sir John Fo ster, đại-biểu Gia-nã-đại, diễn-thuyết có tỏ lòng tin cậy về hội Vạn-quốc, và nhắc lại các công việc đã được từ ngày lập hội đến giờ. Lord Cecil đại biểu nước Anh, trình đại hội-đồng về những việc sửa đổi trong luật quỹ-tế. Ông lại nói về nước để chậm không ưng-chuẩn các giao ước của liệt quốc soạn về việc kiểm duyệt, và buôn bán khí-giới, việc trọng tài và việ buôn bán. Sau cùng ông xin đặt một ban coi các vấn đề về quyền hạn hội Vạn quốc.

M. Guerre o đại-biểu nước Salvador, lấy làm tiếc rằng nước Brésil, và nước Tá-ban-nha không dự vào công việc của hội Vạn-quốc.

Tiếp ban thứ ba xét việc thanh giảm quân bị ; ban thứ tư xét việc số chi-tiêu, và ban thứ năm xét các vấn đề nhân-loại, và xã hội đã họp buổi nhiều đề bắt đầu xét các công việc trong chương-trình.

Diễn điện

Một tổ-trưởng mới

Ban thẩ-chánh của hội-đồng tư pháp ở Diễn-điện ưng cử nhà một khoản về việc đặt một tổ-trưởng ở Mouywa

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Ngày 8 Septembre 1926

Việc chiến-tranh ở Vũ-hán

Vụ tài liệu Ngô-bội-Phu tử trận, các báo ở Hương-cảng cho là tin đã sai. Thế-lực quân Bắc phát vẫn bằng hai lắm, quân Trực-lị vẫn cố sức giữ Vũ-hán.

Trương-tác-Lâm đã mang quân xuống Vũ hán

Trương-tác-Lâm hiện đã mang quân xuống Vũ-hán để giúp quân Trực-lị. Đâu vì đảng Trực lị phải nhường hai phó Bio-định và Đại-danh cho Trương, nên Trương mới chịu mang quân giúp sức cho.

Kế-hoạch của Tưởng-giới-Thạch

Có tin rằng Tưởng-giới-Thạch tổng tư lệnh quân Bắ phục định bỏ ra một món tiền to là 160 vạn để vận động các nơi là : 80 vạn cho đội thủy động các nơi là : 80 vạn cho đội thủy quân Trường-giang xui làm phản Ngô, 30 vạn cho Lưu Trương ở Tứ xuyên, 20 vạn cho bọn thổ-phỉ Vân-nam khởi sự để quấy rối Quảng-tây-Nghiêu, và 10 vạn cho bọn thổ-phỉ ở Quảng-tây, 20 vạn để làm kinh phí tuyên-truyền chủ nghĩa ở Thượng-hải.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 10 Septembre 1926

Quốc dân quân ở Mông-cổ

Hai người truyền giáo nước Bỹ, và nhiều người về Thiên chúa giáo bị quốc dân quân thất-bại, giết chết. Các nhà hội truyền giáo bị cướp phá

Liên quân với Ngô-bội-Phu

Trương và liên quân gửi 200 000 người đến giúp Ngô-bội-Pou.

Quân Quảng-châu ở Hán-khẩu

Quân Quảng-châu đến đóng ở Hán-khẩu không xảy ra việc gì cả.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

Có nhiều ngài gửi giấy hỏi về pháp luật thấy trả lời chậm trễ, thì có ý trách bản quán. Sự trách ấy bản quán xin chịu, song xin các ngài xét cho rằng, giấy gửi đến mỗi ngày nhiều quá không sao giải-đáp xuể được. Thiết tưởng mỗi ngày giải đáp một hay hai bài đã là nhiều lắm rồi ; vì công việc của bản quán không phải chỉ có một việc ấy mà thôi, mà vì phỏng có muốn giải đáp hết các bài hỏi nữa, thì một người chuyên việc cả ngày rỗi tất đã xuể. Vậy xin các ngài coi mục này cũng như một mục thường thức khác, có cái nghĩa ích lợi chung cho tất cả các bạn đọc báo, chứ đừng thấy chậm giải đáp riêng một ngài nào mà trách bản báo. Mong rằng các ngài lượng xét cho.

LỜI HỎI. — Tôi mua báo Trung-Bắc đồng-niên, có mấy điều pháp-luật sau này không rõ, nhờ ngài làm ơn giải đáp giúp, đa tạ ngài lắm.

1. Nay đã có nghị-định bãi giam cách các ông đã cử chỉ tranh luận ra làm sao rồi, và lại định qui tắc lễ lối trong một kỳ hội nhóm, hỏi vì không được công vụ kết quả, một bên là định quyền lợi của các ông ra rõ ràng và định phận sự trách cử của các ông một bên nữa.

2. Kện người vay nợ thì kiện tòa án nào cũng được, hay là sở nhất-định phải kiện ở tòa án tại tỉnh người vay nợ ở ?

3. Một người làm có sinh được số một con gái, nhưng hiện nay chưa làm chúc thư văn tự để của lại cho con. Người con gái ấy đã trưởng thành và đã làm một công chức trong làng có đi vay nợ tiêu riêng — Nay trái chủ kiện nợ người con, thì người bố có trách-nhiệm gì về việc nợ ấy không, trái chủ có thể xin tịch biên gia-sản người bố được không ?

LỜI ĐÁP. — 1. Cái nghị-định bãi ấy, ông xem thấy ở đâu ? Về phần bản báo thì chưa được đọc thấy nghị-định ấy bao giờ, chỉ biết rằng quan Toàn-quyền mới ra sắc-lệ tổ Trung-kỳ cho hợp chế việc giám nợ thôi, mà chỉ-dụ ấy cũng chưa tuyên-bố thi chưa thi-hành được.

Sau nữa là chỉ-dụ ấy đến khi tuyên bố thi cũng chỉ thi hành tại các tòa Tây-án mà thôi, còn như ở các tòa Nam-án mà muốn hạn chế theo như tòa Tây án thì lại phải có I-dụ Hoàng-thượng sửa đổi lại luật dân-sự tố-tụng ở Bắ-kỳ, phải có nghị-định quan Toàn quyền chuẩn-y mới được.

2 Kiện nợ phải kiện tại tòa án chỗ người mắc nợ ở, chứ không kiện ở đâu cũng được, trừ ra trong văn tự có giao trước với nhau định hẳn chỗ nào thì không kể.

3. Người con vay thì người con phải trách nhiệm chứ không việc gì đến người cha, chỉ nợ không có phép tịch-biên gia-sản người cha được.

Ph. h.-L.

TRUNG-KỲ NHÂN DÂN ĐẠI-BIỂU NGHỊ VIỆN

Ngày 7 septembre tại phủ Khâm-sứ đã họp hội đồng Trung-kỳ nhân dân đại biểu viện. Hội-đồng ấy đã họp có đông đủ các hội viên các tỉnh bắt thống thuộc Trung-kỳ rất có là 39 ông nghị-viên. Danh sách đăng sau này :

Thanh-hóa : Thanh-hóa M. Nguyễn đơn-Quế ; Thiệu-hóa, Hoàng-v.-Thụ ; Quảng-xương, Lê-nguyên-Phong ; Quảng-hóa, Nguyễn-văn-Qui.

Nghệ an : Vinh, Nguyễn-Trọc ; Diễn châu, Trần-đình-Dệm ; Anh-sơn, Trần-bá Vinh.

Hà-tĩnh : Hà-tĩnh, Lê-văn-Nhu ; Đức-thọ, Lê-văn-Huỳnh ; Chuleo-Tramvel, Dân-văn-Bích.

Đồng-hới : Đồng-hới, Hoàng-đại-Đỉnh.

Quảng-trị : Quảng-trị, Lê-văn-Đơn.

Thừa-thiên : Quảng-Điền, Trần-đình-Tuyển ; Huế, Ng.-khoa-Tăng ; Phú-lộc, Hoàng-đức-Trạch.

Quảng-nam : Điện-bàn, Hà-Đăng ; Tam-kỳ Hoàng-thúc-Kháng ; Duy-xuyên, Lương-ki-Dĩ ; Đại-lộc, Ng.-văn-Thang.

Quảng-ngãi : Hoàng-ngọc-Trân ; Chánh-lộ, Trần-Thương.

Bình-định : Hoài-nhơn, Lê-đình-Giang ; Phù-mỹ, Nguyễn-huỳnh-Cam ; An-nhơn, Huỳnh-Cư ; Tuy-Phước, Đặng-cao-Hội.

Sông-cầu : Sông-cầu, Trần-đình-Hiếu.

Nha-trang : Nha-trang, Đỗ-thúc-Tếp.

Phan-rang : Phan-rang, Trần-quang-Hiếu.

Phan-thiết : Phan-thiết, Nguyễn-doãn-Nguyên.

Đại biểu thương mại

Thanh-hóa à Thừa-thiên : Nguyễn văn-Khang đắt Tỉnh ; Ng-tắc-Lâm ; Tourane : Huỳnh-Khâm.

Faifo đi nam : Huỳnh-văn-Ngộ.

Bắt đầu ngày 7 sep emb o buổi mai hội đồng bàu cử ban trị sự thì các ông sau này được trúng cử. Đặc-giả sẽ nhận ra có một điều khác nghị viện Bắc kỳ là ở đây nghị-trưởng là một nhà đại khoa.

Nghị trưởng : M. Hoàng-thúc-Kháng

Chánh thư ký : M. Ng.-đơn-Quế.

Phó thư-ký : M. Trần-bá-Vinh.

Trị-sự : MM. Ng-Trác, Hoàng đức-Trạch, Ng.-văn-Tăng, Hoàng-văn-Bảo.

Buổi chiều khai nghị-viện, quan Khâm-sứ làm chủ tọa và đông đủ viện Co-mật phủ Khâm-sứ cùng các quan viê n. Khi khai hội thì quan Khâm-sứ có đọc bài diễn văn đại đồng trên kia và do ông thanh tá Lê-thanh Cảnh đọc bản dịch quốc-ngữ. rồi ông nghị-trưởng Hoàng-thúc-Kháng đọc bài đáp từ bằng quốc-văn đo ông phó thư-ký của nghị viện Trần-bá-Vinh đọc bản dịch Pháp-văn đáp từ Qua ngày 8 thì đọc các số dự toán ngân sách mà nhờ được đi định và các đơn trình cần của các ông nghị viên.

* * *

Ngày 12 Septembre, trước khi nghị-viện giải tán, ông nghị-trưởng Hoàng-thúc Kháng có thay lời nghị-viện có gửi lên quan Toàn quyền một bức điện tín, tỏ lòng tín nhiệm vào cái chánh sách tự do của ngài, cùng là tỏ ý mong mỏ ngài sẽ trở lại Đông-dương.

Nghị-viện lại xin quan Toàn quyền chuyển lên quan Tổng-thống, đức Bảo-Đại, cùng quan Thượng-thư thuộc-địa tỏ tấm lòng tôn kính của nghị viện. Nghị-viện lại có gửi điện tín cho quan Thống-sứ ở Hanoi tỏ lòng cảm-động về cái tai nạn vì thầy lụt ở trung châu Bắ-kỳ đã gây nên.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	32 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11$75
nhì, —	11 10
ba,	10 75
Thóc hạng nhất,	7 20
Sấp sỉ	7 20

Giá bạc : — Kể từ ngày 13 Sept. 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 1$ 78

Thị giá quốc trái.

Ngày 7 Septembre 1926

3 %	hoàn dần	63$ 25
3 ½ %	hoàn dần	85 [illegible]
4 %	vĩnh viễn 1917	48 00
4 %	» 1918	45 95
5 %	» 1920	64 05
5 %	hoàn dần 1920	69. 80
6	1925	89 49

Ngày 10 Septembre 1926

3 %	vĩnh-viễn	49 [illegible] 25
5 %	1915 1916	53 [illegible] 40

Tàu đi. — Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày tháng năm 16 septembre hồi 5 giờ sáng ở Haiphong sẽ nhảy đi Saigon ghé qua Tourane và Qui-nhơn. Từ Saigon sẽ chuyển sang tàu *Amazone* chạy đến ngày 20 septembre tại khơi Hanoi.

Thư từ ở Hanoi sẽ đem đi Haiphong ngày thứ ba 14 septembre, chuyến xe lửa 12 giờ 56 chạy đáp tầu.

Phàm các thư từ gì cũng tải đi chuyển ký cả. Gửi nhận thư suất chậm sẽ thư thường lấy thư *recommandé* là 11 giờ.

Ngày hôm sau là thứ tư 15 septembre hồi 15 giờ lại có một chuyến nữa tải đi Haiphong bằng thủy-phi-cơ, song cái tải những thư từ và những đồ vật không to lắm thôi.

Giờ nhận cuối cùng là : thư *recommandé* 11 giờ, thư thường 13 giờ 30.

Tàu đương sắ. — Vì những trận mưa vừa rồi, các đường b, nặp như sau này :

1. Đường số 89, ở địa-phận làng Yên-kỳ và làng Quy-môn, ngập chừng 30cm, sâu chừng 80 phân.

2. Cũng đường ấy, ở địa-phận làng Cao-linh, gần Quảng-oai, ngập chừng 15m sâu chừng 15 phân.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

3. Đường số 88, ở Tri-phu, ngập chừng 10m, sâu 25 phân.

4. Đường Vi-lang (làng Lương-phu), ở Nha-trí cũng bị ngập.

Việc đâm tàu « Đông-Lợi ». — Quan chánh sở mật-thám và cảnh-sước lại Bảo-ỷ có lời bá cáo để công-chúng biết rằng : những giấy biện các hình dạng những người chết đuối vì tàu *Đông lợi* và đã vớt được, thì hiện nay đã cả tại sở mật thám. Người nhà ai muốn đến hỏi cũng được, ai một thám sẽ đưa cho xem các giấy má không phải trả tiền gì, từ buổi sáng tới 7 giờ 30 đến 11 giờ và buổi chiều từ 2 giờ 30 đến 5 giờ, còn ngày chủ nhật thì chỉ buổi sáng từ 7 giờ 30 đến 11 giờ thôi.

Sở mật thám ở đường hàng Cỏ (Gambetta, số 91, từ nhà la-ga hàng Cỏ đi đến độ 5 phút đồng-hồ).

* * *

Mấy tên thầy-thừa tàu *Đông-lợi* là tên Võ-văn-Nghị, Trần-văn-Trí, Ngô-văn-Hải, Ng-v-Giải, và tên mại-bản phụ là Võ-v-Cấp, tên làm máy thứ hai là Trần-văn-Sỡi, đều bị can về tội ngộ sát, nên đã bị bắt để xét hỏi.

Hiện đã nghe khẩu-cung các người còn sống sót và gia-quyến các người bị hại.

* * *

Ngày 9 septembre quan công-sứ Kiến-an có điện trình quan Thống-sứ như sau này ;

Số tử thi vớt lên được đến ngày hôm nay là 250 người, còn số người sống sót là 120 người.

Việc biên thủy. — Theo như bức điện-tín của quan coi đọc bình ở Monday gửi về mới rồi thì tại địa-phận Monday lấn được yên ổn cả.

Bắc-kỳ nhân dân đại-biểu viện. — Mới rồi Bắc-kỳ Nhân-dân đại-biểu viện, có nhờ quan Thống-sứ Bắc-kỳ chuyển đệ Nam-triều ; một bản điện tín thỉnh an đức Bảo-Đại hoàng-đế, nay quan Thống-sứ Bắc-kỳ lại tiếp được của quan Khâm-sứ Trung-kỳ điện lại như sau này :

« Paụng mạng đức Bảo-đại hoàng-đế, quan phụ chính thần thần và Nam triều nhờ tôi xin ngài thay mặt cảm ơn Bắc-kỳ nhân dân đại-biểu viện, điện tín cần việ ; sẽ làm cho Hoàng-thượng vui lòng. »

Bản dịch của Hội-đồng Nhân-dân đại-biểu viện

PHIM ẢNH TÀU!!! TRUYỆN TÀU!!!

Người Tàu đóng trò!!!

Của đại hiệu làm phim ảnh ở bên Tàu gửi sang đem chiếu tại rạp

FAMILI CINÉMA

Phố hàng Buồm Hanoi

Bắt đầu từ thứ tư 1er đến thứ sáu 3 Septembre 1926

Chương trình thứ nhất

Một chuyện ái-tình rất hay và làm trò rất vui

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casanx* ».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3002

Tòa án Đại-hình. — Chiều hôm thứ bảy vừa rồi hồi 4 giờ tòa án Đại-hình đã họp gặp thẩm lấy bốn ông bồi-thẩm. Những người có tên sau này được gặp tráng :

Bồi thẩm thực thụ : MM. Nguyễn-hữu-Cự, thầu khoán ở Vĩnh-yên, Ng-văn-Bảo, trí-phủ Vĩnh-tường (Vĩnh-yên).

Bồi thẩm dự khuyết : MM. Phạm-mạnh-Xứng, Lê-văn-Phác chủ nhà in.

* * *

Hội-đồng cứu-tế — Hội-đồng cứu-tế đã họp ngày 9 vừa rồi, do M. Le Roy des Barres chủ-tọa và M. Révérony làm thư-ký. Có mặt ở hội-đồng là MM. Lasserre, Ellies, Đào-huống-Mai, Trần-v-tỉ-Soạn, Ng-hữu-Tiếp, Ng-hữu-Cự, Lê-thuận Khoát cũng là hội-viên.

Ông hội-trưởng trình hội-đồng biết những số tiền của hội-đồng đã đem ký tại Đông-dương ngân-hàng. Hội định rằng cái số quyên thứ hai cộng đến ngày 9 septembre sẽ thông cáo cho các báo quán.

Ông hội-trưởng có đọc cho hội-đồng nghe cái giấy của hội-đồng Hải-dương xin 40 tấn gạo và 300 đồng để đãi tài đi trong tỉnh. Hội-đồng định sẽ gửi đi ngay.

Ông hội-trưởng có đọc cho hội-đồng nghe một tờ thông-cáo cho các báo-quán để đăng cho các nhà từ-thiện ai có lòng làm gì giúp người bị lụt thì nên bàn với Hội-đồng trung-ương hoặc các hội-đồng hàng tỉnh để rồi hãy làm chứ ý để khỏi tản mát cái sức hành-động, sau là cứu giúp các người bị nạn cho được công bằng. Bài đăng báo ấy hội-đồng đồng thanh ưng thuận, nhưng còn đợi quan Thống-sứ xét, rồi mới gửi cho các báo quán.

Hội-đồng định sẽ xét ngay đến việc phát mọ và các thứ khoai độn, để nơi nào nước rút rồi có thể cấy ngay được.

Ông hội-trưởng trình hội-đồng rằng ông đã xin với quan Đốc-lý và hội-đồng thành-phố Haiphong lập một hội-đồng cứu-tế tại thành phố ấy.

Lời dặn tối cần. Các thân hào và các hội ở Hanoi muốn tổ chức các cuộc hát hội, ca nhạc, văn văn, để giúp của người bị nạn thì xin báo cho ông hội-trưởng biết trước rồi ra là mười ngày để có thể xin phép quan Đốc-lý và xếp đặt việc gì cho trật tự cho kịp.

Và có báo trước như thế thì hội-đồng mới có thể bàn bạc với các ông hội trưởng các hội, các chủ nhà hát cho các cuộc hát khỏi làm thiệt hại lẫn nhau, hoặc vì cùng mở vào một ngày, hoặc cần ngày nhau quá.

Sổ quyên thứ hai, tiền đã do hội-đồng cứu-tế nộp vào Ngân hàng Đông-dương ngày 9 septembre 1926.

Hội-đồng cứu tế riêng của Ninh-bình, ...	1.000 $ 00
M. Taupin, tại Hanoi .	50 . 00
M. Mezet.	189 . 00
Hội Foot-ball « Eclair » và hội Hanoien-Mateh.	394 . 60
M. Từ-ngọc-Liên chủ nhà hát, ...	120 . 00
Hội Ái-hữu Thương-chính Haiphong. . .	361 . 80
Cộng sổ thứ hai.	2 116 . 40
— nhất	9.578 . 44
Tổng cộng đến ngày 9 septembre 1926 :	11 694 . 844

* * *

Muốn cho các nhà từ-thiện Tây Nam trợ cứu các nhà bị lụt được công hiệu, khỏi tản nát đi đâu mất, muốn phát cho những người bị nạn được công bằng và muốn tránh khỏi những điều hại điều dở thường xảy ra trong những cơ hội đáng thương này thì quan trên đã định rằng chỉ có hội-đồng Pháp-Việt cứu-tế ở Bắc-kỳ là sở quyên thu nhận tiền bạc hay là các vật liệu của người ta cho mà thôi, ở các tỉnh bị lụt cũng có tỉnh không bị lụt, tỉnh nào hội-đồng-tế, cũng có người thông tin, chen ở trong các hội-đồng riêng hàng tỉnh mà hội-đồng trung ương ủy cho một phần việc.

Bởi vậy mà trong các miền bị lụt thì các hội đồng hàng tỉnh coi việc phát tiền phát vật liệu của bọn đảng trung ương Bắc-kỳ giải đến cho, còn trong các tỉnh không bị lụt tại các hội-đồng hàng tỉnh có cái chức vụ đi lấy tiền và tổ chức các cuộc giúp đỡ.

Vậy thì các ngài cũng các hội nào muốn quyên tiền thu tiền hoặc muốn tổ chức cuộc gì lấy tiền giúp người bị nạn thì phải hỏi hội-đồng trung ương hoặc các hội đồng hàng tỉnh. Các hội đồng ấy sẽ giao cho các ngài hoặc các hội đã các giấy in sẵn để quyên tiền và chỉ bảo mọi cách về việc tổ chức các cuộc thiện để thu tiền.

Theo cách thức ấy, chính phủ thiết tưởng là các hội-ấy đã có thể bảo đảm chắc chắn về sự thu và sự phát tiền thu-nhập với hội-đồng trung-ương hoặc các hội-đồng hàng tỉnh đã rồi hãy làm chứ ý để khỏi tản nát cái sức hành-động, sau là cứu giúp các người bị nạn cho được công bằng. Bài đăng báo ấy hội-đồng đồng thanh ưng thuận, nhưng còn đợi quan Thống-sứ xét, rồi mới gửi cho các báo quán.

Hội-đồng định sẽ xét ngay đến việc phát mọ và các thứ khoai độn, để nơi nào nước rút rồi có thể cấy ngay được.

Ông hội-trưởng trình hội-đồng rằng ông đã xin với quan Đốc-lý và hội-đồng thành-phố Haiphong lập một hội-đồng cứu-tế tại thành phố ấy.

Lời dặn tối cần. Các thân hào và các hội ở Hanoi muốn tổ chức các cuộc hát hội, ca nhạc, văn văn, để giúp của người bị nạn thì xin báo cho ông hội-trưởng biết trước rồi ra là mười ngày để có thể xin phép quan Đốc-lý và xếp đặt việc gì cho trật tự cho kịp.

Và có báo trước như thế thì hội-đồng mới có thể bàn bạc với các ông hội trưởng các hội, các chủ nhà hát cho các cuộc hát khỏi làm thiệt hại lẫn nhau, hoặc vì cùng mở vào một ngày, hoặc cần ngày nhau quá.

Sổ quyên thứ hai, tiền đã do hội-đồng cứu-tế nộp vào Ngân hàng Đông-dương ngày 9 septembre 19.6.

Hội-đồng cứu tế riêng của Ninh-bình, ...	1.000 $ 00
M. Taupin, tại Hanoi .	50 . 00
M. Mezet.	189 . 00
Hội Foot-ball « Eclair » và hội Hanoien-Mateh.	394 . 60
M. Từ-ngọc-Liên chủ nhà hát, ...	120 . 00
Hội Ái-hữu Thương-chính Haiphong. . .	361 . 80
Cộng sổ thứ hai.	2 116 . 40
— nhất	9.578 . 44
Tổng cộng đến ngày 9 septembre 1926 :	11 694 . 844

* * *

Muốn cho các nhà từ-thiện Tây Nam trợ cứu các nhà bị lụt được công hiệu, khỏi tản nát đi đâu mất, muốn phát cho những người bị nạn được công bằng và muốn tránh khỏi những điều hại điều dở thường xảy ra trong những cơ hội đáng thương này thì quan trên đã định rằng chỉ có hội-đồng Pháp-Việt cứu-tế ở Bắc-kỳ là sở quyên thu nhận tiền bạc hay là các vật liệu của người ta cho mà thôi, ở các tỉnh bị lụt cũng có tỉnh không bị lụt, tỉnh nào hội-đồng-tế, cũng có người thông tin, chen ở trong các hội-đồng riêng hàng tỉnh mà hội-đồng trung ương ủy cho một phần việc.

Bởi vậy mà trong các miền bị lụt thì các hội đồng hàng tỉnh coi việc phát tiền phát vật liệu của bọn đảng trung ương Bắc-kỳ giải đến cho, còn trong các tỉnh không bị lụt tại các hội-đồng hàng tỉnh có cái chức vụ đi lấy tiền và tổ chức các cuộc giúp đỡ.

Vậy thì các ngài cũng các hội nào muốn quyên tiền thu tiền hoặc muốn tổ chức cuộc gì lấy tiền giúp người bị nạn thì phải hỏi hội-đồng trung ương hoặc các hội đồng hàng tỉnh. Các hội đồng ấy sẽ giao cho các ngài hoặc các hội đã các giấy in sẵn để quyên tiền và chỉ bảo mọi cách về việc tổ chức các cuộc thiện để thu tiền.

Theo cách thức ấy, chính phủ thiết tưởng là các hội-ấy đã có thể bảo đảm chắc chắn về sự thu và sự phát tiền thu-nhập với hội-đồng trung-ương hoặc các hội-đồng hàng tỉnh đã rồi hãy làm chứ ý để khỏi tản nát cái sức hành-động, sau là cứu giúp các người bị nạn cho được công bằng. Bài đăng báo ấy hội-đồng đồng thanh ưng thuận, nhưng còn đợi quan Thống-sứ xét, rồi mới gửi cho các báo quán.

Hội-đồng định sẽ xét ngay đến việc phát mọ và các thứ khoai độn, để nơi nào nước rút rồi có thể cấy ngay được.

Ông hội-trưởng trình hội-đồng rằng ông đã xin với quan Đốc-lý và hội-đồng thành-phố Haiphong lập một hội-đồng cứu-tế tại thành phố ấy.

Lời dặn tối cần. Các thân hào và các hội ở Hanoi muốn tổ chức các cuộc hát hội, ca nhạc, văn văn, để giúp của người bị nạn thì xin báo cho ông hội-trưởng biết trước rồi ra là mười ngày để có thể xin phép quan Đốc-lý và xếp đặt việc gì cho trật tự cho kịp.

Và có báo trước như thế thì hội-đồng mới có thể bàn bạc với các ông hội trưởng các hội, các chủ nhà hát cho các cuộc hát khỏi làm thiệt hại lẫn nhau, hoặc vì cùng mở vào một ngày, hoặc cần ngày nhau quá.

Sổ quyên thứ hai, tiền đã do hội-đồng cứu-tế nộp vào Ngân hàng Đông-dương ngày 9 septembre 19.6.

Hội-đồng cứu tế riêng của Ninh-bình, ...	1.000 $ 00
M. Taupin, tại Hanoi .	50 . 00
M. Mezet.	189 . 00
Hội Foot-ball « Eclair » và hội Hanoien-Mateh.	394 . 60
M. Từ-ngọc-Liên chủ nhà hát, ...	120 . 00
Hội Ái-hữu Thương-chính Haiphong. . .	361 . 80
Cộng sổ thứ hai.	2 116 . 40
— nhất	9.578 . 44
Tổng cộng đến ngày 9 septembre 1926 :	11 694 . 844

* * *

Muốn cho các nhà từ-thiện Tây Nam trợ cứu các nhà bị lụt được

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ

Xưởng Aviat — Hanoi

Có cho thuê ô-tô lịch-sự 20$ một ngày Không kể tiền xăng, và tiền dầu hay 0 p. 20 một kilomètre, mà 200 km đi-thường thì 0 p. 18 một cây.

Phát hỏa tại nơi bị lụt hôm Giêm. — Vào hồi 10 giờ sáng hôm qua có phát hỏa tại một cái nhà lá ở ngay chỗ bị lụt, cách Ga-làm một quãng xem. Ở từ đằng xa đã trông thấy ngọn lửa bốc lên ngùn ngụt. Vì chung nhà bị phát hỏa ở cách biệt như thế cho nên việc chữa cháy lại càng khó, mà nói cho thật cũng khó mong sao có người muốn tại nơi nước lên làm gì. May thay có 16 chiếc thuyền là của bọn mấy ông mà mang gạo, mang ngô sang phát cho dân bị lụt ở mấy làng xa mà đi qua đây, những người trong thuyền nuấy phải lên mất phải bỏ cạnh cái nhà đương cháy và bắt những tải đã lên kéo mái rỡ xuống tó nước lên, được một lúc thì ngọn lửa đã bốc. Cả thầy chảy mất vài ba nóc nhà, đã đạc thì hoặc bị trôi hay đã lấy tấn từ lúc nước to rồi, song cái cảnh những nhà bị cháy cũng cực khổ, còn có một cái xác nhà, mà nay lại bị cháy veo cả, thì lấy trú vào nơi nào những khi mưa nắng.

Than ôi, đã bị nước, lại bị lửa, thảy thân làm chi được chán, lại đến hỏa thần, cái tinh oanh nạn đáng thương vậy.

* * *

Mấy lời thâm-tạ và truyền-cáo. — Bản-hội có lời thâm-tạ các ông, các bà đã nhiệt-tâm vì đồng-bào trong cơn thủy-tạo mà chiếu-cố buổi hát tối ngày 11 septembre 1926, và bà Phương-Viên đã sẵn giúp cho vai câu đi hát.

Số tiền bán vé thu tất cả tối hôm ấy cộng được là 767 $ 50.

Bản-hội định giao cho hội-đồng Cứu-tế theo như nghị-định quan Thống-sứ ngày 30 août 1926.

Còn các khoản chi phí về cuộc diễn-kịch ấy thì thuê nhà hát mất 100 $ 00

In giấy má.	84 . 50
Tạp phí.	17 . 00
Cộng. . . .	151 $ 50

thì do bản-hội chịu cả, không trừ khoản gì.

Trí hòa hội lại cẩn.

Người Nam đa học ở Pháp. — Bản quán được tin rằng ông luật-sư *Claude Chappe* chở hành-khách đi tàu *d'Artagnan* ở Pháp sang tới Saigon mới rồi, ra Bắc-kỳ, có M Phạm-văn Phác đi họp ở Pháp đã đỗ bằng Tú-tài mới về. M. Phác là con trai ông Hàn Phương. Bản quán có lời mừng nhà tân học và qui-quyến.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyền sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ :

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển	0 $ 15
Tiền cước thường. .	0 , 05
Tiền cước Recommandé thêm	0 , 10

Thư và mandat gởi cho :

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC

61-63, Rue du Coton

HANOI

4701

Trát bắt. — Một người làm đơn tên là Nguyễn Thống tức Kinh-Đài 27 tuổi ở phố hàng Lọng số 50 có trát quan Dự-thẩm Hanoi đòi thì đã bị sở mật thám bắt gửi đến tòa.

* * *

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Bội tín. — Nguyễn-thị-Ngọc làm nghề đi khâu ; một hôm đưa con gái một người tên là Đinh-thị-Uy mới 15 tuổi đi tìm việc làm ; cứ giật quanh giật quẩn mãi rồi giả đưa bé ấy mượn đôi hoa tai vàng. Đứa bé ấy thấy hoa mượn thì Nghiễn-thị Ngọc đem bán cho một người đi đường lấy tiền tiêu. Rồi thì Nguyễn-thị-Ngọc thú nhận cả. Tòa phạt Nguyễn-thị-Ngọc 2 tháng tù và 25 quan.

Cướp giật. — Một hôm vào lúc chiều tối Lê-văn-Toàn không làm nghề gì và đã can ăn hai lần rồi, thấy một người đàn bà Thượng ở tàu thấy lên đường xếp đồ hành lý, mà khẩn với ở thì đồ bỏ cạnh mới sin đến gần bỏ mấy cân vô-vấn, rồi cướp ngay ở và khẩn của người ấy trao cho một đứa bé đứng đấy, đứng bên cạnh chạy mất. Sau nhờ có hai người phu đuổi bắt thì mới bắt được lên Toàn. Hỏi thì lên Toàn chối, nhưng vì có đã chứng cớ nên Tòa phạt Lê-văn Toàn 8 tháng tù.

Lẩn vào nhà chực ăn cắp. — Ng-v-Đào làm cu-li xe trước đã 8 lần can án và tội đu đăng và lần cắp rồi, một hôm tên ấy lẩn vào hàng cơm *Colonies* trèo lên gác chực vào các buồng ngủ ăn cắp, không ngờ có bồi gác trông thấy đuổi mãi mới bắt được. Tòa phạt Ng-văn-Đào 3 tháng tù và phải tuyên án xong, có bảo cho tên ấy biết hễ can án lần nữa thì phải đi biệt xứ chung thân. vì trước đã nhiều lần can án.

Việc đánh nhau ở phố Hàng-trống. — Ng-đình-Khoa buôn bán ở phố Hàng-trống bị thua tiền hàng 2 tháng 8 tây vừa rồi vào hồi 8 giờ tối vì vừa tranh nhau thả tự ở đền Bảng Trống rồi chọc những người khác sinh sự, cũng gây đánh một người tên là Vũ-tá Chấn là con người thả tự bị thương. hiện có giấy chứng chỉ của thầy thuốc làm bằng. Những hôi Ng-đình-Khoa thì không nhận đánh Vũ-tá-Thấn và khai rằng những kỳ-mục ở phố bảo ở Trống không cho thả tự cho thả tự coi cái đền ấy nữa, hiện việc ấy đương kiện ở tòa án hộ Hanoi, mà trước khi xử đoán về việ ấy, tòa án hộ có giao cho cả đôi bên trông nom cái đền ấy, chiều hôm 2 tháng 8 tây vừa rồi Ng-đình-Khoa thấy Vũ-tá-Thấn sinh sự đánh con người trông phố hàng Trống, có năm lấy hòi trả vậy thì Vũ-tá-Thấn kêu rằm lên rồi vu là đánh. Tòa hỏi những chứng cớ, rồi tuyên án phạt Ng-đình-Khoa 25 quan và bắt phải bồi 10 đồng cho bên bị đánh. Còn Lê-đình-Tông và Vũ-bá-Thấn là kỳ mục phố hàng Trống cũng can việ ấy thì được tha, vì xét không có chứng cớ.

Bảy tỏ bất lương. — Ng-thị-Hiền ở số người Kanh tận là Lê-Sy, một hôm ăn cắp quần áo của nhà và nhận 2 hào đi chợ mua đồ ăn rồi trốn thẳng, chả nhà đi trình sở mật thám tìm nã mãi mới bắt được. Hôi thì Ng-thị-Hiền thú nhận cả. Tòa phạt Ng-thị-Hiền 1 tháng tù, nhưng cho hưởng án treo, vì trước chưa can án bao giờ, và lại cái cần ăn cắp không đáng giá là mấy.

* * *

Đá bóng giúp dân bị lụt. — Hôm chủ-nhật 5 septembre vừa rồi, ở bãi cỏ đường thành có cuộc đá bóng thi lấy tiền để giúp anh em bị lụt, do hội Stade Hanoien và hội Eclair tổ-chức.

Số tiền thu được là :

Hội Stade bán vé. . . .	71 $ 30
Hội Eclair »	293 . 50
Tiền quyên.	45 . 90
Cộng.	410 . 70
Tiền ngoại phí : (thuê lâm rạp, xe, ghế, thưng nước chanh cho tiền kèn). . .	16 . 10
Còn lại là :	394 $ 60

Số tiền 394 $ 60 trên này thì ông Dieu và ông Bùi là hội-trưởng của hai hội đã đem nộp quan Đốc-lý để phân phát cho dân bị lụt.

T. V. B.

Cái nạn ô-tô. — Sở cảnh-sát đương cho xét về cái nạn ô-tô xảy ra hồi 10 giờ sáng ngày 9 vừa rồi ở đường Paul-lý Hanoi mà một người đàn-bà tên là Hoàng thị-Nêm, 50 tuổi quán làng Bình-trang, huyện Ân-thi (Hưng-yên) bị thương.

* * *

Ngày hôm 11 vào hồi 1 giờ rưỡi chiều ô-tô số T. 3453 của M. Ley Du đi đến đầu phố hàng Đồng thì vừa phố đường trong tỉnh thì đụng phải chiếc xe đạp của Lê-v-Luân làm cho một hiện cho thuê xe đạp ở số 11 phố hàng Hòm. Người đi xe đạp bị xây xát, người chủ có cái xe ô-tô ấy đã đưa đến một ông y-sĩ tây điều trị, xong đã cho vào nhà thương, xem ra không bị vết thương nào nặng nên không can gì.

* * *

Tại ga xe hỏa và bến tàu thủy. — Ngày hôm nay, 13 septembre 19.6, số người đi lại ở ga xe hỏa và bến tàu hãy như sau này :

Tại ga xe hỏa

Số người đến :	189 người	Âu
	3071 —	Á
Số người đi :	52 —	Âu
	2117 —	Á

Tại bến tàu thủy

Số người đến :	10 người	lính
	1020 —	Nam
Số người đi :	6 —	lính
	518 —	Nam

Bánh giầy Cự-lợi. — Năm nay chẳng ai lấy-thay mà bánh cẩm-thổi (tức là bánh khế) của các chú nghe đâu không được chạy, vì ai cũng thích mua thứ bánh giầy thượng hạng của hiệu Cự-lợi số 15 phố hàng Đường Hanoi. Bởi vậy mới có câu rằng :

Quan viên Hà-nội là ai ?
Hãy xin nếm bánh Cự-lợi hàng Đường.

5.870

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montéa, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, thợ giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Số 60

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dương diên-chiêu nói :

— Nếu vậy, ta sẽ sang nhà người đấu-võ.

Nói xong, tức thì mũa đao tứ tứ ngựa đi ra đứng trước viên-môn. *Nhạc-thắng* cũng mặc giáp lên ngựa chạy lại để cùng *Dương diên-chiêu* đấu-võ. Hai bên cùng nhau đấu võ được hơn hai mươi hợp mà chưa phân thắng bại.

Dương diên-chiêu khen rằng :

— Người này đao pháp thuần-thục, công-lực khác thường, thật đáng là một bậc đại-trượng-phu !

Nhạc-thắng càng đấu càng thêm hăng hái. *Dương-diên-chiêu* giả-cách thua, lới ra ngoài trận. *Nhạc thắng* nghĩ thầm : ta phải đuổi bắt đứa thất-phu này để làm cho hắn bớt cái tính kiêu-ngạo.

Nhạc-thắng nghĩ vậy, trông thì thấy ngựa đuổi theo. Không ngờ con ngựa của *Dương diên-chiêu* đang cuồi bị vấp một cái, làm cho *Dương-diên-chiêu* ngã lăn xuống đất, *Nhạc-thắng* giơ ngọn đại đao, toan bổ từ đầu trở xuống.

Tránh lịnh nghe một tiếng gầm, trên đầu *Dương diên-chiêu* bỗng hiện ra một con Bạch-mạch-hổ, mắt vàng đuôi đỏ xông đến. *Nhạc thắng Nhạc-thắng* giao chiến rồi lại biến mất.

Nhạc thắng kinh ngạc hồi lâu, vội vàng xuống ngựa, chạy lại đỡ *Dương-diên-chiêu* dậy mà bảo rằng :

— Tiểu-tướng này thật là người có khí-lực không được hiền người, đánh xin chịu-quan tha thứ.

Dương-diên-chiêu gắp được *Nhạc-thắng*, xiết bao mừng rỡ, trở về *Võ-ninh-phủ*, cáo tội *Dương* lệnh-bà, để xin khởi hành.

Dương lệnh-bà bảo rằng :

— Thân-phụ con thuở xưa làm thái sử ở *Đại-châu*, nay con lại làm chức tuần-kiểm ở *Giai sơn-trại*, bà chẳng để nhụy cho tiểu-nhân làm ru !

Dương diên-chiêu nói :

— Không phải con muốn làm một chức quan nhỏ mọn đây, chỉ vì nước nhà đang gặp lúc đa-sự, mà *Giai sơn-trại* là một nơi trọng yếu, tiếp giáp với đất *Liêu*, vậy nên con xin ra đây để lập công cho tổ mới thì mong, chứ hà tất phải làm những chức thành yếu ru !

Dương lệnh-bà khen phải, rồi đặt một tiệc rượu tiễn-hành. Qua ngày hôm sau, *Dương diên-chiêu* thắng đường đi sang *Giai sơn-trại*. Bấy giờ đang vào hồi tháng hai, gió xuân hòa êm, trăm hoa đua nở, khi đến *Giai-sơn-trại* quan quân ở đấy, đều ra nghênh tiếp.

Dương - diên - chiêu truyền thuộc hiệu-lệnh rằng :

— Triều-đình thấy quân *Liêu* thường hay cậm phạm bờ cõi mà chỗ này lại là một chỗ trọng-yếu, tiếp giáp với *Ư-châu* vậy, mới sai ta ra trấu-thủ ở đây, các người nên phải hết sức đề phòng, chớ để sơ-sót mà gặp cơ thể rồi cho đem đất ta được. Kẻ nào theo mệnh thì được trọng-thưởng, nhược bằng trái với biểu-ý, ta sẽ dùng quân pháp mà trị tội.

Các hàng tướng tá đều cúi đầu vâng mệnh. Ngày hôm sau, *Nhạc-thắng* đi ra dạo chơi ngoài trại, bỗng thấy xa xa ở phía trước mặt có một ngọn núi cao, cây cối xanh um, trông rất cảm xúc.

Nhạc-thắng gọi một tên thổ dân mà hỏi rằng :

— Ngọn núi cao ở phía trước mặt kia là tên gì và nơi nào ?

Tên thổ-dân đáp rằng :

— Trong quân chớ nên hỏi, hỏi vì nói đến chỗ ấy thì ai cũng phải khiếp đảm kinh hơn.

Nhạc-thắng lại hỏi :

— Ở ấy có mãnh-hổ hay sao ?

Tên thổ dân nói :

— Trời ơi ! So với mãnh-hổ lại còn dữ gấp trăm phần.

Nói xong, liền lấy tay trỏ mà bảo rằng :

— Vàng quanh sườn núi này đi sang một chỗ gọi là *Hổ lâm-giản*. Chỗ ấy có một cái động gọi là *Khắc-lạc-động*. Trong động có một vị tướng, tên gọi *Mạnh-lương* vốn người *Đặng-châu*, hay đùng một lưỡi búa sắt, không ai dám địch. *Mạnh-lương* họp động ở đây hàng mấy trăm quân, chỉ nghề đi giết người lấy của, quấy nhiễu những phụ-nữ ở chốn dân gian, không biết thế nào mà kể cho xiết. Cái ngọn núi này, thật không một người nào dám lại-vãng đến.

Nhạc-thắng nghe xong, liền về nói với *Dương-diên-chiêu*. *Dương-diên-chiêu* bảo rằng :

— Bấy lâu ta vẫn nghe đến chỗ ấy có một viên mãnh-tướng tên gọi *Mạnh-lương*. Nếu ta thu-dùng được người ấy thì quân-trại ta cũng có phần thêm về hùng-cường.

Nhạc-thắng nói :

— Tiểu-tướng này xin cưỡi ngựa đến trước, để la-hoàn sao, rồi sau sẽ lập kế bắt sống.

Dương diên-chiêu nghe lời, tức thì sai *Nhạc-thắng* đi đến *Khắc-lạc-động*. Gặp lúc giờ các viên hộ ba của *Mạnh lương* là *Lưu-siêu* và *Trương-cai* đang cùng bọn lâu-la chia của ở trong động.

Nhạc thắng buộc ngựa tại ngoài cửa động, rồi đứng ngoài hô rằng :

— Vàng quanh sườn núi này đi sang một chỗ gọi là *Hổ lâm-giản*. Chỗ ấy có một cái động gọi là *Khắc-lạc-động*. Trong động có một vị tướng, tên gọi *Mạnh-lương* vốn người *Đặng-châu*, hay đùng một lưỡi búa sắt, không ai dám địch. *Mạnh-lương* họp động ở đây hàng mấy trăm quân, chỉ nghề đi giết người lấy của, quấy nhiễu những phụ-nữ ở chốn dân gian, không biết thế nào mà kể cho xiết. Cái ngọn núi này, thật không một người nào dám lại-vãng đến.

Nhạc-thắng nghe xong, liền về nói với *Dương-diên-chiêu*. *Dương-diên-chiêu* bảo rằng :

— Bấy lâu ta vẫn nghe đến chỗ ấy có một viên mãnh-tướng tên gọi *Mạnh-lương*. Nếu ta thu-dùng được người ấy thì quân-trại ta cũng có phần thêm về hùng-cường.

Nhạc-thắng nói :

— Tiểu-tướng này xin cưỡi ngựa đến trước, để la-hoàn sao, rồi sau sẽ lập kế bắt sống.

Dương diên-chiêu nghe lời, tức thì sai *Nhạc-thắng* đi đến *Khắc-lạc-động*.

Cảo lần-la nói :

— Vừa rồi có một vị thiếu-niên trông-quân cưỡi ngựa đến đây, mọi người ngờ là quân quân trên đến, không dám cải địch, thành ra bị hắn giết chết mất mười mấy người. Khi hắn ra đi, có thảm mắn viết mấy hàng chữ ở trên vách, xin đại-vương tử xem đấy thì biết rõ.

Mạnh-lương xem bài thơ ở trên vách, rồi nói :

— Ta nghe họ *Dương* là một nhà danh-tướng xưa nay, ngày mai ta sẽ đem quân đến đánh để báo cái thù này mới được.

Lại nói chuyện *Nhạc thắng* về yết kiến *Dương-diên-chiêu*, tỉ mỉ bắt đầu đuổi vào giết mười mấy tên lâu-la và đem mấy đồ lên trên vách, văn văn.

Dương-diên-chiêu nói :

— Tất thì nào *Mạnh-lương* cũng đem quân đến đánh, ta nên phải đề-phòng mới được.

Nói xong đặt lời thì không nghe báo *Mạnh-lương* đã đến. Kiến-chiến ở ngoài cửa trại. *Dương-diên-chiêu* và *Nhạc-thắng* đem hai nghìn quân ra, thông thấy *Mạnh lương* ở phía xa xa, mặt to mày xám, thân-thể mạnh-khỏe, quả-nhiên là một viên danh-tướng vậy.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tự do diễn đàn

Về lời trần tình của ngạch thừa-phái

(Mấy lời đáp lại ông Đặng-tiêm Đạt)

Nhân xem báo ra ngày 26 -27 Juillet vừa rồi, có bài « trần tình của ngạch thừa-phái » thấy nói nhiều câu quá đáng, thiệt đến lợi quyền tân-học chúng tôi, nên tôi phải thay anh em mà nói, mong cho thấu đến tai các quan hội-đồng sửa-đổi lại ngạch tư-pháp Annam và để cho ông bớt thói ngông, thời mục học và nhân sẽ các công tử công tôn đi một chút. Nay lại thấy có bài ông đáp lại, ông tự sao tự đại quá lắm, mà có chỗ ông tôi như tỉ trẻ thơ, ông nói : « cái ông qua tuổi ông còn trẻ trung, học thức ông còn non nớt, tinh khí ông còn xốc nổi, ý tưởng ông chưa được sâu xa, cho nên ông vội vàng hấp tấp, không bịp ngại » cho chính anh « nhưng trước khi ông viết mấy câu ấy, ông hãy nên « ... sờ lên gáy xem xa hay gần » đã, tôi tưởng những câu ấy lại chỉ vào ông thì có lẽ đúng hơn, vì chỉ thấy trước khi ông viết bài trần tình, ông hãy bảo những giọng kêu căng đi, rồi trừ việc xin tăng lương là việc chung cả các ngạch, ông chỉ phàn nàn riêng về phái Tú-Tài, làm sinh các ông thôi, thì làm gì lại có bài của tôi, có bài của ông T. V. N. nói lại ông nữa.

Ông nói : « các ông ấm tuy nhờ được phụ ấm thật, nhưng cũng phải thi, nào là hai kỳ chữ nho, hai kỳ quốc-ngữ, một kỳ chữ tây, được trúng tuyển có phải là dễ đâu ? còn cái công đèn sách của ông thì tôi đã hiểu rõ lắm, chính bản thân tôi đã ăn dùng dưới trong rừng Pháp-học mấy năm, nhưng hãy xin hỏi ông thì ấm sinh có được tất tài không? Một ông quan tỉnh làm chủ khảo, được phép ra hai câu cho các quan đến thi, có khi bỏ đi chấm, con vào thi, thì thật tài hay không thật đã rõ làm rồi ; vài khoa sau này có bài chữ tây, có người tây coi, nhưng cốt ở quan chủ khảo là đã. Nói thế chẳng ông lại bảo rằng : « thế ông có được hân-hạnh đến chỗ ấy đâu mà biết » nhưng nếu có chính đáng thì nhà nước đã phải bắt lệ thi ấm-sinh đi. Vả lại tôi xem chẳng ông đã đỗ ấm-sinh mà ông dong dài trong rừng Pháp học mấy năng chẳng ăn thua gì cả, ông đã biết học lực ông thế nào, ông có hơn chúng tôi ray kém vậy : thế mà ông dám quyết rằng về phần chữ tây ông thạo hơn chúng tôi, thường cũng buồn cười thật, buồn cười về cái ngông vô lý của ông thật ! Còn về phần chữ nho, ông nên biết rằng chúng tôi trừ mấy người ra về trước được đặc cách bổ ngay, còn đều phải thi qua một kỳ hán tự và 4 kỳ chữ tây, quốc ngữ có được mới được bổ, nếu cứ cho chúng tôi không thi, thì khi nào quan trên có lấy đỗ mà xin ông biết cho rằng hội-đồng sát hạch đây đã một hội-đồng to, đầu bị do phủ Thống-sứ đưa ra niêm phong cẩn thận, quan chủ khảo đứng trước mặt thí sinh mở ra mới biết, chứ không như lối thi ấm-sinh trước đâu. Thế mà ông bảo « điều đó tôi không chắc » thì lại càng đáng buồn cười nữa. Xin ông biết cho rằng, nếu sức chúng tôi không làm nổi thừa-phái, tất nhà nước không bổ, mà chúng tôi cũng phải nhờ ai thảo một tờ sớ, lấy hoặc cả buổi không xong, lại phải nhờ ở tay mấy tên tịch-ký làm giáp, thế mà đứng cố chịu xỉ chịu nhục mà làm đến nghĩa là nếu chúng tôi không làm thừa phái chúng tôi sẽ có thể làm được việc khác giá-trị cũng kém gì, mà không đến nỗi đói.

Còn như ông bảo tôi « nhạo báng nền cổ-học » là oan nhầm. Tôi há lại không biết một nước cổ văn hiến như nước ta trải hơn bốn nghìn năm đã từng có nhiều đoạn lịch sử vẻ vang thì lối cổ học cần là lẽ không phải là dễ hay sao ? Nhưng hiềm vì mỗi đời một khác, lối học ta trước thì coi trọng về thi chương quá - ông bảo tôi đã hiểu thi chương là gì đâu, nhưng hiểu vì bài này không phải là bài luận thuyết, nên tôi không cần phải giải rõ nghĩa chữ thi chương ra đây thêm rườm tai độc-giả. Nếu ông không hiểu thì để tôi sẽ viết thư giải nghĩa rõ cho ông sau — còn những khoa học khác thì bình như sao nhãng nên không thích hợp với trình độ văn-minh bây giờ nữa : tuy vậy lối học ấy cũng còn có cái hay là có nâu bỏ hẳn đâu, ông bảo như ông là tay học chuyên môn, mà cái sở học của ông thực có ích cho đời thì ông hãy nên bỏ bớt nền cổ học » nhưng tôi thiết tưởng dù có là tay bác vật chuyên môn đi thì cũng đến đâu đi nữa, cũng không thể bài bác hẳn nền cổ học được ; ông nói mấy chữ « bài báo nền cổ học » thật là vô nghĩa quá. Bài trước là tôi có ý nói sách thi của ta trước, hay giờ không thiết dụng nữa, chứ ông là người Việt-nam, tôi cũng là đồng giống Việt-nam ông há lại không biết trọng nền cổ học của ta, ông há lại không biết trọng nền cổ học lấy để gây nên một nước văn-minh hơn 4 nghìn năm như nước Việt-nam ta hay sao ?

Sau hết, ông bảo ông tỉ với ngạch thư-ký kia và ông chê câu « cũng một khoản với nhau mà làm bè ghen tị nhau » của tôi là đáng buồn cười. Phải, ông so tỉ với ngạch thư-ký thật, ông tỉ cả với ngạch loong toong nữa, nhưng sao ông lại xin đình bỏ bọn chúng tôi hoặc chỉ bỏ cho hạng năm tư ô ? nhưng thế chẳng phải ông ghen tị với chúng tôi là gì ? Chúng tôi vẫn biết rằng cứ theo như đạo nghị định ngày 13 Janvier 19.9 thì chúng tôi không được bổ, nhưng đương vào buổi giao thời này, mỗi năm một khác, chứ ông cứ vin vào lệ cũ mãi thế nào được.

Ông nói : « tôi rất phàn nàn thay là đương buổi thế-phong nhật hạ, nếu cái tinh thần không được mỹ mãn, học thuật không được suông thuần, thì sinh ngay ra lắm chuyện không ra gì, vậy tôi cũng xin đồng ý với ông mà phàn nàn thay cho ông như thế.

Tôi đã định không trả lời ông làm gì cho thêm rườm, nhưng vì ông nói quá đáng, trái cả sự thật, nên bất đắc dĩ phải có mấy nhời bày tỏ cùng ông, còn hay dở đã có công-luận.

Ái-Hoa

CHÍNH PHỦ ĐÔNG-PHÁP

Cuộc công-thái 2.060.000 $

được mở theo nghị luật ngày 6 mai 1924 và chỉ dụ ngày 12 mai 1926

Từ ngày 1er đến 15 septembre 1926 phủ Toàn-quyền Đông pháp phát hành 41.000 trái-phiếu về « dette obligataire au porteur » có như các thể lệ sau này :

1. Giá biên trên trái-phiếu (valeur nominale) : 50 đồng.

2. Giá phát-hành cũng theo như số tiền biên trên phiếu (émission au pair) 50 đồng.

3 Lợi tức mỗi năm 8 phần, nghĩa là mỗi phiếu mỗi năm được bốn đồng lãi ; *phiếu công-thái và phiếu lợi tức bất cứ ở thuộc địa hay ở bên Pháp đều không phải chịu khoản thuế gì hiện đang có hoặc sau này mới đặt ra.*

Lợi tức cứ sáu tháng trả một kỳ là vào ngày 15 mars và ngày 15 septembre, phiếu lợi tức thứ nhất hai đồng sẽ trả vào ngày 15 mars 1927.

4. Cách hoàn lại các trái-phiếu : hoàn theo giá phát-hành và trả trong hạn 30 năm theo lối rút số. Hễ năm có hai kỳ rút số tại Đông-dương ngân hàng (Banque de l'Indochine) : ngày 1er février và 1er août. Cuộc rút số thứ nhất định vào ngày 1er février 1927. Kể từ năm thứ mười sáu, sau năm công-thái phát-hành trở đi, nghĩa là từ năm 1942 thì phủ Toàn-quyền được quyền giữ tiền quyền hoàn lại trái phiếu cho chóng hết nợ.

Tiền lãi và tiền gốc các trái phiếu trúng số thì ở Đông-dương sẽ trả tại các chi điểm hoặc các chánh cục của Đông-dương ngân-hàng.

5 Các trái phiếu bổ đều phát-hành từ ngày 1er septembre 1926 tại các nhà ngân-hàng và tại các kho bạc ở Đông-dương, những người mua trái phiếu không phải chịu khoản phí-tổn gì cả.

Các trái phiếu ai mua bao nhiêu không có hạn chế. Song ai mua quá năm trái phiếu thì phủ Toàn-quyền được giữ cái quyền hạn chế xuống năm phiếu là cùng, *song trái phiếu kể mua từ năm phiếu trở xuống thì phải bán hết.*

Theo như lệ trần kia nếu trước ngày 15 septembre 1926 mà cái số trái phiếu không được bạn chế đã bán đã số tiền công-thái rồi thì phủ Toàn-quyền được định việc phát-hành trước ngày đã định.

6. Các trái-phiếu lúc phát hành phải trả hết cả hoặc chậm lắm thì đến ngày định cuộc công thái là cùng.

Công chúng nên chú ý vào cuộc công thái này là cuộc có nhiều điều lợi-lợi đặc-biệt :

Trái phiếu tính bằng hoa viên đối với tiền bản-vị bằng vàng có cái giá-trị nhất định.

Lợi tức cũng trả bằng hoa-viên và lại không phải chịu một thứ thuế nào ở thuộc-địa hay ở bên Pháp, dù thuế đã có rồi hay sau mới đặt đi nữa không phải chịu cả. Lợi tức tính tỉ lệ tám phần một năm. Cho vay như thế đã nhất hạng ở các chân mà lại lợi hơn cả mọi cuộc công-thái hiện đương phát-hành ở thuộc-địa hay ở chính quốc.

Ngoài những điều lợi về giá phiếu nhất định, về sự bảo-hành cũng chắc chắn không kém gì các trái phiếu khác, vì là những điều tối hậu ngày nay, thì cuộc công-thái này đối với những nhà buôn bán lại có những điều tiện lợi sau này :

1. Các trái phiếu ấy được các kho bạc nhận thay cho tiền ký quỹ ;

2. Được công nhận vào thị giá nhà nước để đặt theo thư nghị định ngày 23 mai 1922

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1 $ 00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

51, phố Paul-Bert, Hanoi

LẺ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn cho quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo quán một giấy quán báo, chứa lại tên nhà mà báo đã đang vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 20) tiền cho (hay tem) để chi tiền lấy quán khác.

Lại xin những ông nào thay đổi chỗ ở nguyên

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Năm mươi vạn trái-đơn của Crédit Foncier de France, có trả số số hoàn lại (Obligations Foncières à lots). Các cuộc phát xổ ngày 31 quan, sau thì 20 tháng mỗi tháng xổ 20 quan. Theo như lệ định đương thời. (Cứ như vậy mỗi ngày đã đánh xổ ra, có thể trở nên giàu có được).

Mỗi xổ tiền. Ấn đến là được ngay cái số trái-đơn nó đang mình được quyền xổ-tiền, như là mình đã xổ hết tiền rồi vậy, vì đến lần trái-đơn trúng số về là nhà nhà mình được tiền nguyên số tiền in lấy. Mỗi trái-đơn trước sau tới nào cũng trúng một số to lớn 100.000 quan, 250.000 quan, 500.000 quan, không có thể nào được hoàn lại là cả quan. Mỗi năm có hẳn bốn cuộc xổ, tức là mỗi 3 tháng là có.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ KHỨNG LỒ SAU NÀY :

120 lần	500.000 quan	200 lần	5.000 quan
120 lần	250.000 —	1.320 lần	1.000 —
200 lần	100.000 —	13.200 lần	100 —
200 lần	40.000 —	1.700.000 trái đơn hoàn lại theo	600 —

Hoặc có trái-đơn được cụ cước nếu số mất cao nếu sau số mười-one nữa ra mới trúng.

Cần là được tính ngược tiền, không phải trả phí tổn chi cả. Mất tiền rồi có số nhân được một cái bằng là số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số trong bảng lấy công với cái trái-đơn đã tại nhà ngân hàng, các chỉ có trái đơn, có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1926. Bản luật ấy là một bản luật bảo chắc, tiền gửi cho cho chủ có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, (France)
R. C. MARSEILLE 6576

VÌ MÙA MƯA

Sang Lào phải đi lối Đông-hà

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Đông-hà cứ thứ ba chạy lên Laobao ngủ, sáng hôm sau đi đến Savannakhet đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Savannakhet sáng sớm thứ hai chạy đến Seno ngủ, chiều hôm sau tới Đông-hà.

Mỗi chủ nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giấy trước cho biết để sắp đặt cho tiện xếp xe cho đủ.

Đường đi Huế và Vinh-lộ đi Nghệa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giấy thép : PHAMVANPHI.

Vinh, Đông hà, Vinh-lộ, Thakhek hay là Napé 8025

Connaissez-vous la nouvelle

Ford Française

14 HP 5 Places Pneus confort

21.000 fr.

GARAGE AVIAT

HANOI 8029

« ĐẠI-QUANG » ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

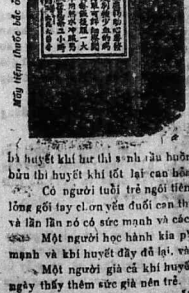
25, Boulevard Tổng-đốc-Phương. — CHOLON

DƯỢC TÁNH LƯỢC GIẢI

THƯỢNG-HẢI HUYẾT-TRUNG-BỬU

Thứ thuốc này đã có thầy thuốc thử-nghiệm rồi bao không có sự dối địa chỉ trong thuốc cả.

Trăm nước thạnh suy cũng ở tại nơi dân mạnh hay là yếu, dù nơi khí huyết mà ra, cho nên phải hiểu rằng khi huyết làm cho cứng trong nước và bền chặc gốc lại thêm là giống rất mạnh mẽ, vì nay dương lúc chiến tranh nên ta phải gấp mà lo xét cho hết sức chớ chậm trễ, phải lo vững bền khí huyết cho lắm. Mới đây trong thế giới đã mở mang muôn việc cũng phải lấy sự mạnh làm đầu sự chắc làm gốc. Vậy thì thứ thuốc Huyết-trung-bửu là thiệt rất bổ huyết của can tâm và thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì bởi tìm kiếm hết sức mới đặng thuốc nầy :

Mẫu hiệu thuốc bắc ở các tỉnh lớn trong toàn lục địa có bán.

Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi, vậy uống thuốc luôn thuốc Huyết-trung-bửu nầy hầy bữa thì da thịt trở nên đỏ, sắc mặc tốt tươi khi chưa uống thuốc nầy thì lấy chích trên đầu ngón tay ra máu ít nhiều trên miếng giấy xem cho kỹ sắc máu thế nào rồi đến khi đã uống thuốc đặng 7 ngày cũng làm như trước chích máu nhiều trên giấy thấy sắc máu trở nên đỏ tươi còn dùng được lâu thì mập hơn khi chưa uống thuốc còn khi mình chưa uống hãy đi cân thử cho biết đến khi dùng thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nửa cân, còn khi chưa uống hãy cầm vật chi nặng đo lên thử coi sức mạnh dường nào, đến khi uống thuốc nầy đặng 7 ngày lại làm y như vậy cầm thử vật đo lên như không biết nặng, vậy thì phải biết thuốc *Huyết-trung bửu* nầy làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.

Còn như người máu huyết không đặng đầy đủ ít muốn nói chuyện, nếu uống *Huyết-trung-bửu* phần khi đầy đủ và bắt hoặc nói đến ba bốn giờ không nhằm mà rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc *Huyết-trang-bửu* rất hay và qui báu là dường nào.

Còn người huyết hư bước ra đi không được nửa dặm đường thì mệt, uống thuốc nầy rồi chừng một tháng rồi chạy đến một dặm đường không biết mệt.

Còn thêm một chứng rất hay như ham đam thái quá thì tạng thận đã kém suy, thì phần nguơn lạnh nống thuốc Huyết-trung-bửu sáu bảy bữa thì thêm tinh thần lại và ấm hơi khi bởi nhờ máu mà ra, hễ phạt huyết kém thì tạng thận phải kém nên uống thuốc bổ huyết ấy là bổ thận, vậy thì thấy những chứng bịnh nói trên đó đều phải biết sức hay dường nào.

Lại còn thí nghiệm người và ít sữa không tốt uống thuốc nầy sáu bảy ngày thì người và có sữa hơn 3 phần khi trước và lốt, còn người đờn bà đương giáp tháng khi bầm khi dợt khi trời khi sụt làm đau bụng hoặc ra như làm bằng không dứt, uống luôn một tháng thì huyết trở nên đỏ tươi và dùng ngày không đau bụng, còn uống luôn mỗi tháng chẳng hề trời sụt những điều nói đó đều làm chứng rõ thuốc huyết rất báu là dường nào.

Thường khi con nít nó mất sữa ngủ tiên thiên đã kém thì sanh nhiều bịnh khó, hoặc đến năm tuổi nó chưa biết đi đứng, phải biết rõ bịnh ấy là tại khi huyết chưa đủ hoặc bịnh cam tịch cũng bởi đó mà ra, như con nít từ 3 tuổi đến 5 tuổi khi nó ăn cơm rồi phải cho uống thuốc Huyết-trung-bửu một muỗm cà-phe mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nên mạnh mẽ xương cứng và chẳng bệ có bịnh chi khác như khi còn nhỏ máu đầu đủ đến già nó không hay đau đớn.

Một người lớn bà đường kinh không dứng hoặc khi trời khi sụt hay làm đau bụng uống thuốc nầy đường kinh trở nên tốt lại và đậu thai uống thường đến khi sanh đẻ mau mắn và có sức mạnh lại ngày sau đứa con ấy cũng vô bịnh vì đã có bổ dưỡng khi-huyết trước thì cái sữa của người đàn bà trở nên tốt cho con nít bú tự nhiên nó phải mạnh mẽ, còn người đàn bà huyết khi hư thì sanh sầu muộn lo lắng nằm ngồi không yên lại cam hóa hứng lên làm đau bụng và nhức mỏi cả mình mà uống đặng thuốc Huyết-trung-bửu thì huyết khí tốt lại cam hóa thắng hứng lên khỏe khoắn trong mình và các chứng bịnh đã nói trên cũng tiêu trừ đặng hết.

Có người tuổi trẻ ngồi tiên thiên và ngồi hậu thiên suy kém hao việc dâm dục khí huyết hao kém sanh ra vàng da mặt, hay xây xẩm tối tăm đau lưng lòng gối tay chơn yếu đuối con thận suy kém và đau long cái ốc làm ra lỗ tai ù ùng bùng, thì phải uống thuốc nầy được một tháng thì mặt mày trở nên tươi tốt và lần lần nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đều tiêu hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết phải hao kém sắc mặt như giấy trắng, như đặng dùng thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh và khí huyết đầy đủ lại, và nở nang lành về con người rất nên xinh đẹp.

Một người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc nầy thì tự nhiên tóc xanh và rất đen lại có sức mạnh đa thịt bắt dùng thường ngày thấy thêm sức giới như trẻ.

Cách dùng : Người lớn mỗi ngày uống ba lần trước khi ăn cơm nửa giờ hoặc ăn rồi mỗi lần một muỗm ăn súp vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Giá mỗi ve nhỏ ... 1 $ 20 — Giá một ve lớn 2.00

Trữ bán tại Đại-Quang-Dược phòng 25, Bd. Tổng-đốc-Phương N° 25 Cholon.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Đỗ Võ Phi Hùng-Cựu HS Petrus Ký 167-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Wellington, inquiet, mais impassible, était à cheval et y demeura toute la journée dans la même attitude, un peu en avant du vieux moulin de Mont Saint-Jean, qui existe encore, sous un orme qu'un anglais, depuis, vandale enthousiaste, a acheté deux cents francs scié et emporté. Wellington fut la froidement héroïque. Les boulets pleuvaient. L'aide de camp Gordon venait de tomber à côté de lui. Lord Hill, lui montrant un obus qui éclatait, lui dit : Mylord, quelles sont vos instructions, et quels ordres nous laissez-vous, si vous vous faites tuer? *De faire comme moi, répondit Wellington, A Clinton, il dit laconiquement : Tenir ici jusqu'au dernier homme.* — La journée visiblement tournait mal. Wellington criait à ses anciens compagnons de Talavera, de Vittoria et de Salamanque : *Bogs* (garçons) ! *est ce qu'on peut songer à lâcher p'ed ? pensez à la vieille Angleterre !*

Vers quatre heures, la ligne anglaise s'ébranla en arrière. Tout à coup on ne vit plus sur la crête du plateau que l'artillerie et les tirailleurs, le reste disparut ; les régiments, chassés par les obus et les boulets français, se replièrent dans le fond que coupe encore aujourd'hui le sentier de service de la ferme de Mont-Saint-Jean, un mouvement rétrograde se fit, le front de bataille anglais se déroba, Wellington recula. Commencement de retraite ! cria Napoléon.

VII

Napoléon de belle humeur

L'empereur, quoique malade et gêné à cheval par une souffrance locale, n'avait jamais été de si bonne humeur que ce jour-là. Depuis le matin, son impénétrabilité souriait. Le 8 juin 1815, cette âme profonde, masquée de marbre, rayonnait aveuglément. L'homme qui avait été sombre à Austerlitz fut gai à Waterloo. Les plus grands prédestinés font de ces contre-sens. Nos joies sont de l'ombre. Le suprême sourire est à Dieu.

Ridet Cæsar, Pompeius flebit, disaient les légionnaires de la légion Fulminatrix. Pompée cette fois ne devait pas pleurer, mais il est certain que César riait.

Dès la veille, la nuit, à une heure, explorant à cheval, sous l'orage et sous la pluie, avec Bertrand, les collines qui avoisinent Possomme, satisfait de voir la longue ligne des feux anglais illuminant tout l'horizon de Frischemont à Braine-l'Alleud, il lui avait semblé que le destin, assigné par lui à jour fixe sur ce champ de Waterloo, était exact ; il avait arrêté son cheval, et était demeuré quelque temps immobile, regardant les éclairs, écoutant le tonnerre, et on avait entendu ce fataliste jeter dans l'ombre cette parole mystérieuse : « Nous sommes d'accord. » Napoléon se trompait. Il s'n'était plus d'accord.

Il n'avait pas pris une minute de sommeil, tous les instants de cette nuit-là avait été marqués pour lui par une joie. Il avait parcouru toute la ligne des grand'gardes, en s'arrêtant çà et là pour parler aux vedettes. A deux heures et demie, près du bois d'Hougomont, il avait entendu le pas d'une colonne en marche ; il avait cru un moment à la reculade de Wellington. Il avait dit à Bertrand : *C'est l'arrière-garde anglaise qui s'ébranle pour décamper. Je ferai prisonniers les six mille anglais qui viennent d'arriver à Ostende.* Il causait avec expansion ; il avait retrouvé cette verve du débarquement du 1er mars, quand il montrait au grand-maréchal le paysan enthousiaste du golfe Juan, en s'écriant : *Eh bien, Bertrand, voilà déjà du renfort !* La nuit du 17 au 18 Juin, il raillait Wellington. *Ce petit anglais a besoin d'une leçon*, disait Napoléon. La pluie redoublait ; il tonnait pendant que l'empereur parlait.

A trois heures et demie du matin, il avait perdu une illusion ; des officiers envoyés en reconnaissance lui avaient annoncé que l'ennemi ne faisait aucun mouvement. Rien ne bougeait ; pas un feu de bivouac n'était éteint. L'armée anglaise dormait. Le silence était profond sur la terre ; il n'y avait de bruit que dans le ciel. A quatre heures, un paysan lui avait été amené par les coureurs ; ce paysan avait servi de guide à une brigade de cavalerie anglaise, probablement la brigade Vivian, qui allait prendre position au village d'Obain, à l'extrême gauche. A cinq heures, deux déserteurs belges lui avaient rapporté qu'ils venaient de quitter leur régiment, et que l'armée anglaise attendait la bataille — *Tant mieux !* s'était écrié Napoléon. *J'aime encore mieux les culbuter que les refouler.*

Le matin, sur la berge qui fait l'angle du chemin de Plancenoit, il avait mis pied à terre dans la boue, s'était fait apporter de la ferme de Rossomme une table de cuisine et une chaise de paysan, s'était assis, avec une botte de paille pour tapis, et avait déployé sur la table de la carte du champ de bataille, en disant à Soult : *Joli échiquier !*

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Ông *Huệ-linh-tôn* tuy không được vững dạ mà bề ngoài lãnh-đạm; ông cười ngựa, suốt ngày hôm ấy giữ một thái-độ điềm-nhiên, ông đứng phía trước một chút chỗ cái cối giò cũ, ngày nay vẫn hãy còn; ở dưới bóng một cây du. Cây du ấy về sau có một người Anh-quốc, không biết cao-hứng gì cái việc phá-hoại những cổ-tích, mà lại bỏ ra hai-trăm *francs* mua cho kì được, rồi sai người cưa vụn mà đem đi đâu mất.

Ông *Huệ-linh-tôn* hôm ấy có một vẻ hào-khí lạnh-lùng. Đạn bắn đến như mưa. Ông phó-tướng *Gordon* vừa ngã ngay bên cạnh mình ông. Ông *Hill* trỏ một viên trái-phá đương nổ mà hỏi rằng: Dám hỏi tướng-quân, muốn một tướng-quân chết trận thì có dị-lệnh gì cho anh em chúng tôi chăng? — Ông trả lời: Dị-lệnh của ta cho các tướng, là *ai nấy cũng làm như ta.* — Ông lại dặn ông *Clinton* một câu vắn-tắt: — *Giữ đây kì cho không còn ai.* — Cứ như nhơn-tiền mà đoán, thì thế quân Anh nguy rồi. — Ông *Huệ-linh-tôn* lại quay về các ông tùy-tướng đã đi theo mình đi đánh trận *Talavera*, trận *Vittoria*, trận *Salamanque* ngày trước mà bảo rằng: *Ai lại nỡ bỏ đây mà chạy được? Xin các tướng nhớ đến lão Anh-cát-lị ngã tỉ-quốc!*

Vào độ bốn giờ thì chiến-tuyến bên quân Anh hơi thấy nhúc-nhích lùi. Bỗng đứng dưới nhìn lên trên đỉnh cao-nguyên, chỉ còn thấy có bộ pháo-thủ đại-bác và súng tay mà thôi, dư-giả đi đâu mất cả rồi. Các *lê-gi-măng* bị đạn quân Pháp bắn đuổi, lui cả vào phía sau đất trận, chỗ ấy ngày nay hãy còn cái ngõ đi vào trại *Mont-Saint-Jean*. Thế là quân Anh chịu thoái, chiến-tuyến sắp tan, ông *Huệ-linh-tôn* thương lùi. — Bên kia *Nã-phá-luân* hoàng-đế nom thấy reo lên mà rằng: Cuộc thu-quân đã khởi!

VII

Nã-phá-luân đắc-ý

Hoàng-đế tuy rằng kim-thể bất an, lại có chỗ đau riêng ngồi ngựa không tiện, nhưng mà chưa từng bao giờ thấy long-nhan rực-rỡ tươi vui như hôm ấy. Ngay từ sáng sớm, cái vẻ điềm-đạm của vua cũng đã ngậm cười rồi. Hôm 18 tháng sáu năm 1815, cái người sâu-sắc ấy, nét mặt lạnh-lùng như pho tượng đá, mà trách thay hơn-hở không mình! Âm-thầm ở *Austerlitz* mà vui-vẻ ở *Hoa-liết lô* thì đã lạ chưa! Thì ra những kẻ số-mệnh to hay làm những điều ngược lẽ. Bao nhiêu cái vui của chúng ta đều u-ẩn. Cái cười tối-cao duy chỉ Chúa Trời là có.

Đội quân la-mã của ông *Fèulminatrix* ngày xưa nói rằng: « Cesar cười, Pompée khóc. » Lần này *Pompée* không cần phải khóc, thì *Cesar* chắc hẳn lại cười.

Ngay từ hôm trước, đương một giờ đêm, trời thì mưa gió, đại-đế cũng với ông *Bertrand* cưỡi ngựa đi thăm đò các ngọn đồi xung-quanh *Rossomme*, ngài thấy một hàng dài những bếp lửa của quân *ăng-lê* sáng rực chân trời từ *Frichemont* cho đến *Braine-l'Alleud*, thì ngài đã tưởng rằng cái số-mệnh, ta đã hẹn nó ngày giờ ấy phải đến đón ta nơi ấy, số-mệnh đã y hẹn đến tác-trực kia rồi; đại-đế kìm cương ngựa lại, đứng yên một lát, ngẫm trời chớp, lắng nghe tiếng sấm, bấy giờ có người nghe thấy người cả tin số-mệnh nói lẩm-bẩm trong bóng tối mấy lời bí-nghĩa sau này: « Hai ta đồng ý! » Vua Nã-phá-luân lẩm. Vua với số-mệnh khi ấy không đồng ý.

Suốt đêm hôm ấy, vua không ngủ một phút nào. Số là trong cái đêm đó, mỗi phút là một sự vui. Ngài đã ngự đi khắp dọc quân thượng-đẳng thị-vệ, đó đây ngài dừng lại vài ba chỗ mà lệnh truyền gì cho các cai đội đứng ngoài hàng. Vào lúc hai giờ rưỡi sáng, gần chỗ cái rừng *Hougomont*, ngài lắng nghe thấy có một *cân-lơn* quân kéo đi; ngài đã trỏng trong một lúc rằng ông *Huệ-linh-tôn* khởi sự lui binh rồi. Ngài bèn phán cho ông *Bertrand*: Đó là hậu-quân *ăng-lê* đương tìm đường chạy. Phen này trăm quyết bắt sống được sáu-ngàn quân *ăng-lê* vừa tới bến *Ostende*. Ngài vui-vẻ mà bảo-ban các tướng-sĩ. Cái vui của ngài đêm ấy, khác nào cái vui hôm ngài đã ngự thuyền về đến bến, ngày 1er mars. Nhân hôm trước đó, có một tên nhà-quê ở vịnh *Juan* nhiệt-thành chạy đến đón ngài, thì ngài có trỏ cho ông đại thống-chế mà ban rằng: — *Bertrand!* người coi đó, trăm hộ mới bước chân về đất nước, đã có quân tiếp-ứng đấy rồi! Đêm hôm 17 rạng 18 tháng sáu thì ngài có ý nhạo-báng ông Huệ-linh tôn mà rằng: Cái gã *ăng-lê* thấp-bé này, cần học một bài đây! — Ngài ban thế thì trời mưa càng dữ; trong khi vua nói thì trời ù.

Đến ba giờ rưỡi sáng thì ngài phải tinh-ngộ mất một điều. Các viên tùy-tướng sai đi đò-thám về báo rằng bên quân giặc vẫn đứng yên chưa thấy cựa. Các trại quân giặc đóng vẫn còn nguyên lửa sáng. Quân *ăng-lê* ngủ cả. Trên mặt đất thật là tĩnh-mịch, êm-ấm duy chỉ có sấm trên trời. Bốn giờ thì quân tiền-tác có bắt được giải về một người nhà-quê đã đi trở đường cho một đội kị-mã nước *Anh*, chứng là đội kị-mã của ông *Vivian*, sai đi giữ lấy thế ở cực tả-dực. Năm giờ thì có hai tên lính người nước Bỉ đến trình rằng đã trốn *lê-gi-măng* mà đi, quân *ăng-lê* thì đương thì thế đợi giờ khai chiến. Vua mừng mà reo rằng: — Vậy càng hay! trăm đánh cho nó phải điên-đảo còn hơn là đuổi dồn cho nó chạy được.

Sáng ngày ra, ở chỗ bờ sông rẽ vào con đường đi *Plancenoit*, ngài xuống ngựa ở giữa chỗ đất lầy, sai người về trại *Rossomme* đem ra một cái bàn nhà bếp với một cái ghế của nhà quê, ngài kê một nắm rơm làm đệm mà ngồi lên, rồi đem cái địa-đồ ra mà bày trận ra trải trên bàn mà phán cho ông *Soult* rằng: — Bàn cờ đẹp nhỉ!

(Còn nữa)

Lịch-sử các quan Thú-sứ, Bố-hộ ở nước ta trong cái thời-đại thuộc về Tàu

(Tiếp theo)

Án đáo, người Chiết-giang, đỗ tiến sĩ làm quan đến thăng đến chức giám sát ngự sử. Dân vừa có tài văn học và chính-trị vua Minh rất có ý quyến cử. Năm khi ở Giao chỉ khuyết chức án-sát sứ, bèn triệu Đán bảo rằng: trẫm bất ngờ có tài chính trị mà thì lại sợ ngươi em nay phương Nam khuyết chức án sát sứ, không người xứng chức ấy bằng người, vậy người cố gắng đi giáp việc cho trẫm một phen, đi gấm ba năm, trẫm sẽ kén người sang thay cho ngươi. Lời xuống chỉ rồi Đán sang làm Annam án-sát tỉ án-sát sứ, và ban 50 lạng bạc, 1 cân sâm và 20 tấm lụa. Đán sang coi việc ở An-nam được bốn năm, trong 5 bình yên, nhân dân yên vui, nhà vua đang sử xin về, vua Minh thấy Đán đem lòng không nỡ bỏ Đán ở lâu phương Nam, bèn sai Lại-quảng Bình sang thay.

Lục quảng Bình, người Giang-tây, đỗ quốc-tử giám-sinh, thăng đề đầu đến chức Giám-sát ngự-sử, bổ ra làm Quảng-tây án-sát tỉ phó sứ coi việc giáo chức làm An-nam án-sát tỉ phó sứ. Quảng-bình rất am-hiểu việc chính trị, tính lại ôn-hòa, rất được lòng dân, lấy công thăng An-nam án-sát tỉ án-sát sứ, Quảng-bình ở An-nam cả thảy năm năm, sau được thăng làm Quảng tây bố chính sứ.

Trương-Tập, người Tuiêm-châu, đỗ quốc tử giám sinh, bổ thông phán phủ Bảo-khánh tỉnh Tứ xuyên sau bổ sang làm An-nam án-sát tỉ toàn sự, lại thăng án-sát tỉ phó sứ, được hai năm, lại thăng án-sát tỉ án-sát sứ. Tập ở An nam, tất chức thêm sự đến chức án-sát, cả thảy mười ba năm; vua Minh lấy Tập am-hiểu việc An-nam, khó sắt người thay, cho nên chỉ thăng chức mà không triệu về. Sau Tập bị đau, dâng sớ trần tình và xin về làm một nhân chức ở Kinh, Vua Minh được sớ, lập tức xuống chiếu triệu về Kinh, và ban cho 50 lạng bạc và 2 cân sâm. Trần nhanh chóng ra đến nơi, thì Tập đã mất, lại dân đưa thương tiếc.

Lưu-Tuấn-tính, người Trực lệ, đỗ chức giám-sinh ngự-sử, bổ sang làm An-nam án sát tỉ đô sự. Tính tình rất cương-trực, việc quan vừa giỏi lại vừa chịu, thấy việc phải thì làm, tiếp đãi người có lễ, cho nên công việc trở ở ấy, quan trên thì trọng, mà người dưới thì mến yêu. Sau thăng dần đến án sát tỉ án-sát sứ, vì cha cần xin về chăm sóc.

Dương-Phục, người Trực-lệ, đỗ tiến-sĩ, bổ làm tri huyện Du-hàng tỉnh Chiết-giang, được ba năm, thăng làm Giáo-nhân đề cử tỉ phó đề cử, coi việc giáo dục; Phục học vấn rất rộng và rất tinh, lại hay dạy người, lúc coi việc dạy ở Giáo chỉ, học-trò theo học rất nhiều. Sau được thay làm An-nam án-sát tỉ án sát sứ, bớt lòng yêu vỗ, giản-dị khoan giản, lại dễ gần gũi, không ai sợ oai đối. Phục ở phương Nam, cả thảy chín năm, nhân dân An-nam lạc-nghiệp, trong cõi yên vui, sai người lang để giữ gìn sai người đến cống. Vua Minh rất lấy làm lạ, có phê vào tờ sớ của Phục rằng: ngươi đó đi-kia-kia xuất thân, sát thì văn-học của người trẫm biết đã lâu, nên mới sai sang làm quyền giáo dục ở phương Nam. Nhân ngươi ở phương Nam đã lâu, lại muốn thử tài chính sự của người, mới cho người thăng chức An-nam án-sát sứ. Tờ khi người coi việc đến nay, trong cõi yên đó, các nước láng giềng đều sợ uy mến đức, không hề dám sinh lòng, người có thì chính trị như thế, thật là đại khoa đề nhất, không phụ ý của trẫm trẻ dùng. Nay trẫm lượng người ở Giao chỉ khổ phải ấy nay về việc phương Nam, người hãy vì triều đình, hết sức vỗ yên người xa, ba, bền năm nữa, trẫm lại được người xứng đáng sang thay người, thì sẽ triệu người về trẫu. Thăng hàm cho Phục là đại lý tự khanh nhưng lĩnh An-nam án-sát tỉ án-sát sứ, và sai ở đó chiếu chỉ, với 500 lạng bạc, 100 tấm lụa sang Giao chân tuyên phong và ban thưởng cho Phục.

Cát-Hồng, người Tứ-xuyên, do tiến sĩ xuất thân, thăng đến chức Bản-bộ lang trung, Đương-Phục xin về, vua Minh sai Hồng sang thay làm An-nam Án sát sứ. Khi đi, vua có giặn rằng người đừng là đại khoa xuất thân, người phải nết xét theo gương Đường Phục, đừng để cho Phục chuyên tiếng tốt ở phương Nam. Hồng cũng có thì chính sự, và tính cũng khoan hòa, lại dân rất yêu mến, các nước lũng diếng, đều đem phương vật đến cống. Người Giao chỉ đã ân bất rằng mất Đương-Phục, được Cát-Hồng, nhân dân cũng vẫn có lòng trông. Hồng ở An-nam bảy năm, được triệu về bộ làm Pháp-khoa bổ chính sự. Nhân dân được tin đó Hồng về, họp nhau đến tiễn ở trước cửa dinh đến mấy nghìn người, Hồng đều đáng lời thành thực khuyên đỗ, nhân dân đều cảm động, có người chảy nước mắt.

X. dịch thuật

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Phòng thương mại Hanoi nhận cho đến ngày thứ tư 15 septembre 1926 hồi 15 giờ các giấy đấu giá thuê một cái nhà ở của đề điền tỉnh 450 mètres ở trên đê sông Hanoi. Nhà ấy cho thuê hàng năm và cho thuê một phần hay cả phần.

Ngày 15 septembre. — Ông Đội trưởng Hội-đồng Hội-chợ bắt cho đề các nhà tiểu-khoản về các việc công-tác biết rằng tại phòng đại-lý Hội-chợ ở 106 hàng Trống định đấu giá làm hàng rào cho trường Hội-chợ, nhận cho đến ngày 18 septembre là cùng hạn.

Các giấy mà về việc ấy để tại phòng đại-lý Hội-chợ, các nhà thầu khoán ai muốn xem thì cứ tại đó ngày nào cũng mở cửa từ 7 giờ 30 đến 11 giờ và từ 14 giờ 30 đến 17 giờ, trừ những ngày lễ không kể.

Số tiền làm mẫu đáng 1400 đồng kể cả sở dự phòng 115 đồng nữa.

Ai muốn lĩnh trưng thì phải đệ giấy nhà ông hội-trưởng hội-đồng trước ngày đã định và phải đề chữ « Appel d'Offres ».

Ngày 17 octobre 1926 hồi 16 giờ. — Tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon gọi tỉnh-trưng các nhà và giấy in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền lĩnh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Điều lệ đã để tại nhà Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nhà Thương chính Saigon.

Ngày 28 octobre 1926 hồi 9 giờ. — Tại đạo Hải-an phía Bắc, ở nhà lá gần Hà-nội gọi lĩnh trưng cho các đạo hôn-xa phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trung-ương ở Tourane.

Lô thứ nhất. — Bảy vạn bốn nghìn kilos (74.000 k.) dầu để lau trục bánh xe.

Lô thứ hai. — Sáu vạn sáu nghìn kilos (66.000 k.) dầu để lau các toa máy.

Các giấy mà về việc lĩnh trưng này đã tại phòng giấy ông kỹ-sư chánh đạo hôn-xa phía Bắc (Bureau de l'Ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord gare Hanoi) và phòng giấy ông chánh ở Hàng-bài (Service Maritime du Tonkin) tại Haiphong.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-cát, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, thứ có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Đại-lý tại Bắc-cạn, Tuyên-quang, Thái-nguyên, Phú-thọ, Vĩnh-yên, Bắc-ninh, Hải-dương, Hải-phòng, Nam-định, Thanh-hóa, Vinh, Thakhek, Savannakhet, Pakse, Saigon, Cholon, Mytho, Vĩnh-long, Cần-thơ, Sóc-trăng, Bạc-liêu, Rạch-giá, Long-xuyên, Châu-đốc, Tân-an, Tây-ninh, Thủ-dầu-một, Biên-hòa, Bà-rịa, Thudaumot, Baria, Tourane, Quinhon, Nhatrang, Phanthiet, Phnom-penh, Battambang, Kompongchnang, Kompongthom, Kompongcham, Takeo, Kampot, Kep, Kratié, Stungtreng, Sisophon, Pursat, Kompongsom, Pnompenh, Kompongspeu, Svayrieng, Prey-veng, Kandal, Takeo, Kampot, Kep, Kratié, Stungtreng, Sisophon, Pursat, Kompongsom, Pnompenh, Kompongspeu, Svayrieng, Prey-veng, Kandal.

Rượu bổ-dào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo tinh tự-nhiên ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những bịnh lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kế-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ báo này.

1091

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lâm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiệp gọi bọ chiếu cố cho bản-hiệu lại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

Những hồi từ đầu, đã in thành bốn quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	203 trang, bán.	0 $	50
— II	203 —	0	45
— III và IV	159 —	0	35
— V và VI	193 —	0	45
— VII và VIII	349 —	0	65

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . . 0 $ 20

Cả năm quyển gửi làm một gói 0 50

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh nữ trường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urotropinate

Giá 1$80 một hộp

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI

42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Tối thứ hai 13 Septembre

Thu nửa tiền

TRẬN CƯỜI

MẢNH GƯƠNG NHÂN SỰ

Các tích « Hát chèo cải-lương » vẫn thu cả tiền, nhưng tuần-lễ này thu nửa tiền trong hai buổi hát này là muốn cho cuộc vui rộng thêm ra và đáp lại tấm lòng luyến ái của các quí-khách đã chiếu cố đến bản-viện

Tối thứ ba 14 Septembre

VŨ-THỊ HÀM OAN

(sự tích Trương-sinh)

Tích chèo cổ có sửa đổi lại cách ra trò thật vui và rực rỡ.

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA, số 7, phố hàng Gai, Hanoi.

Bán buôn: Máy dánh lửa (briquets), bùi-nhùi (amadou), đá lửa (pierre pour briquet).

Xin viết thư lấy giá. 3058

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn — Tiêm răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3065

Thưởng nguyệt đêm thu

Có một công-tử, nhân đêm thu vui vẻ, rủ một giảng trong, muốn tới nhau đi thưởng nguyệt trong xóm bình khang. Đến nơi nghe chỗ nọ tiếng, chỗ kia đàn, các nàng tử thấy anh thấy người thì lăng thăng nguyệt đến hoa lại càng mê mẩn, tiền vào một nhà chị em kia chưa có khách hát. Vào đến nơi chuyện trò chỉ kỳ một hồi thì chị em pha nước dọn hành ra để tỏ ý các công tử thưởng nguyệt đêm thu. Đang ăn uống một công tử nói rằng : — Các chị đã mua được thứ bánh ngon thì sao không kèn chè thơm, lại mua thứ chè (cái gì thế nầy chẳng có hương vị gì cả.

Vì chị em thấm rõ mùi thứ chè tạp hiệu, thấy câu công tử chê hai không nói giả nhời lại làm sao mấy tìm cách nói đối rằng :

— Thưa các quan, chè tiêu dùng chỉ có chè Kim-Thái là ngon nhất, nhưng vì chúng tôi không tìm thấy hiệu, mấy phải mua thứ chè này, xin các quan xơi tạm vậy.

Mới công tử mấy nói thế thì chị em muốn quịch mình, liền ngâm ngay một câu rằng :

Nhân vui tiệc bước tìm vào
Có chè Kim-Thái đây nào thiếu chi
Số ba hàng ngang là gì ?
Hiệu đem xu tử ai thì chẳng hay
Các thầy em ngồi xong biết rằng cảnh nồng chè sẵn đã thạo nên có nín thít không giảm thì ngon gì ra nữa.

Thu nguyệt

Quyển thứ 7 và thứ 8 đã xuất-bản rồi. — Quyển xã-hội tiểu-thuyết « Những kẻ khốn nạn » thứ 7 và thứ 8 (Les Misérables de Victor Hugo, Livres 7e et 8e) đã xuất bản rồi.

Quyển này dày 319 trang, giá bán mỗi quyển . . . . . 0$65

Ở xa, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển 0$20

Cả 5 quyển gửi Recommandé làm một gói . . . . . 0$50

Bên Gia-lâm có dịch tả. — Trong khi ở Hà-thành đương nhàn nhạo lẫn về những dịch tả cất trước, thì ở Gia-lâm vỡ đường. Nay Hà thành đã hết bệnh ấy rồi, thì ở Gia-lâm lại nhóm có. Ngày thứ năm vừa rồi, một người dân lụt trú ở chỗ túp lều làm tạm ở bến ga, mắc bệnh dịch tả. Vậy ở bến ấy đã phải thi hành mọi phương-pháp đề-phòng.

Trả lời bài « Lại về việc làm phúc » của M. Ng-v-Thio. — Trong mục thời sự báo Trung-Bắc ngày thứ hai 6 Septembre vừa rồi có bài « Lại về việc làm phúc » đại ý chỉ chích tôi về sự bán mấy cái quảng vé (souches); vậy xin có lời để độc-giả biết:

Nguyên tôi nhận bán và giáp hội Cải-lương Hi-Viện về tích « Bình-địa-ba-đào » hát giúp dân bị lụt, vé bán thì nhiều mà nhà tôi thì buôn bán càng việc rất bận rộn ; bởi vậy trong khi bán vé tôi có xé nhầm ba cái (souches) bỏ đi. Đến hôm giả vé kiểm tiền thấy thừa ra 4$50 thì tôi đã giả lại nhà hát và đã nói rõ cho Hội-đồng biết, hiện có Hội-đồng và nhà hát làm chứng. Cứ như vậy nếu ai tránh về sự không cần thì không khi nào tôi dám chối duy nói đến sự gian thêm để mất như thế, thì không có lý nào. Và chăng tôi là một người buôn bán, trong nhà xuất nhập một ngày có tiền trăm tiền nghìn, cái thì giờ tôi giúp việc hát trong nửa tháng và đóng cửa hàng một chiều thứ hai đi đến kịch mà để gian tham 4$50 thì tôi thà tôi cứ ngồi nhà có lẽ đúng lại gấp mười. Và lại gian tham thì phải làm một cách rất tinh vi chứ ai lại làm biển hiện thế, vì có ba số ghi mà bán làm sao người thì có lẽ để ba người nọ ngồi chồng lên ba người kia hay sao ? Về việc này biện đã có bài lại cáo của Hội-đồng Cải-lương hí-viện nhan đề là « Hai buổi hát làm phúc » đã đăng ở trong Đông-pháp ngày 8 Septembre, và Trung-Bắc, Tỉ-ự-Nghiệp, Khai-hóa ngày 9 Septembre, chẳng lẽ Độc-giả chư-tôn đã xem và hiểu thấu các lẽ lẽ ấy cho rồi ; tôi không cần phải biện-bạch lắm thêm rườm.

Sau hết chỉ xin ngài nào bình-phẩm công việc của ai phải rèn lưu ý, cẩn-thận cho đích xác rồi sẽ nói, kẻo sau đây không những là mang tiếng nói xấu người ta và có lẽ cũng vì những nhời nói không công mình ấy, mà phá hoại mất công việc nhà giới như bổ của các nhà từ-thiện sau này nữa.

Đây là mấy nhời trân thực để học bạch cùng độc-giả chư tôn ; chứ không phải là cải cọ với ai, dù ai biết hay không cũng xin lưu ý, sau đây ai có viết bài nào nữa thì tôi cũng không giả nhời đâu.

VĨNH-CÁT

Tailleur, 39, Rue de la Soie 39

Trực xuất sinh ngoại. — Những người khách Phan-Mang-San, Veng-ca On Nhàng-phang-Chương, không có chỗ ở nhất định ở Đông-dương, nên bị trục ra ngoài địa hạt thuộc địa.

Gấy bạc giả — Trần-văn-Niêm làm nghề lái đò 25 tuổi và Nguyễn thị Nhàn 27 tuổi buôn bán, hai người dân không ở Hanoi, phạm tội phát hành một cái giấy bạc giả một trăm đồng đều phải bắt để xét hỏi.

Lại một người trầm mình ở hồ Hoàn kiếm. — Hôm qua vào hồi 7 giờ 30, người đội-xếp số 93 mới đưa về sở Cẩm một người dân bà đã có chồng đến trầm mình ở hồ Hoàn-kiếm gần chỗ cầu Thê-húc. May có Ng-v-Phát làm cu-li ở rạp Quảng-lạc trông thấy nhảy xuống vớt lên được ngay, nên không can gì, khi đưa đến sở Cẩm thì người dân bà ấy khai tên là Ng-thị-Lịch 28 tuổi và đã đưa về nhà chồng ở phố hàng Gai, số 66. Người chồng tên là Lê xuân Tôn.

Sao lắm người chán đời thế? — Vừa mấy hôm nay có một cô thiếu nữ tự-tử ở hồ Trấn-bạch, nay lại thêm một người nữa; song người này điên, chẳng biết làm sao lại chực trầm mình ở hồ Ly, may có người trông thấy, cứu được đã đưa vào nhà thương.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

G'ận vợ mà cắt lưỡi. — Vừa rồi một người tên là Vũ-hữu-Trà, chẳng biết cãi cọ nhau thế nào với vợ, mà đến nỗi nổi giận lên, lấy ngay dao sọc sắt phăng một mảnh lưỡi của mình đi, máu ai ấy đầm đìa không nói được nữa. Vậy đã lập tức đưa vào nhà thương để chữa.

NAM-ĐỊNH

Một đám cướp ở ngay tỉnh lị. — Đêm hôm mưa bão vừa rồi, một toán chừng 7, 8 tên hung-thủ, mang gậy gộc đao dựa, đốt hàng vào cướp nhà người ở phố Đinh-hậu, tên là Phạm-văn-Chung. Khi chủ nhà thấy chó cắn nhộn lên, mở cửa ra xem thì quân cướp tém ngay được, bắt trói ghi vào cột hiên, mặt đều kê dao vào cổ, bảo hễ kêu thì chém chết. Chúng chém phải chủ nhà mấy nhát vào đầu, vào tay và chém phải một người ở lòa của nhà ấy mấy nhát, rồi giựt đôi hoa tai vàng của vợ chủ nhà giá đáng 50 đồng.

May khi ấy đứa con trai chủ nhà tên là Lộc, 10 tuổi, đang ngủ dậy, thấy thế, bèn lẻn chạy ra phố kêu cứu thì ông chủ nhà máy điện là M. Joly Armand nghe tiếng, liền thúc bọn gia nhân cùng đến cứu, bắn luôn mấy phát súng chỉ thiên. Quân cướp thấy súng, hoảng hốt tìm đường chạy trốn ngay.

HẢI-DƯƠNG

Tránh chẳng khỏi cái chết. — Hồi nửa đêm hôm 4 vừa rồi, trong khi đương nổi cơn dông tố một người ở phố Trị-tân, tên là Trần-thị-Ba, thấy gió bão dùng dùng, sợ nhà đổ, vì cái nhà ấy đã yếu lắm, liền bồng đứa con là Lê-thị-Lý, 3 tuổi, chạy sang tránh tạm vào cái nhà gạch của người quen ở trước cửa. Nhưng chẳng may vừa bồng con chạy ra khỏi ngoài đường, thì vớp một cái ngã qui xuống, ném đứa con ra thì là gặp dòng nước đang chảy mạnh, mà mải cũng không thấy con đâu nữa. Mãi tới sáng hôm sau mới vớt thấy xác đứa bé trái ra cách chỗ ngã chừng 20 thước tây. Tội nghiệp!

ĐÁP-CẦU

Lại phường buôn thịt bán người. — Vừa rồi có người báo rằng có một cô thiếu nữ chừng 16 tuổi bị đem bán vào nhà thanh-lâu. Viên phó quản lập tức đến nhà thanh-lâu ấy xem, thì quả nhiên có một người con gái còn ít tuổi mới bán vào đấy thật. Hỏi thì người con gái ấy khai rằng tên là Kiều 16 tuổi, lên Lạng-sơn làm mới được một tháng, thì sực gặp một người đàn bà chừng 30 tuổi rủ rằng đi về phố Lạng-thương với mụ, thì mụ sẽ tìm cho một việc làm được cao công. Ả sòn trẻ người con dại, thấy được gần, lại được việc lớn sao công hơn, thì bỏ lại tại theo mụ về. Về Pắn-lang-thương được hai ngày, thì mụ lại đem xuống Haiphong, mụ dắt đến hết nhà thanh lâu nọ đến nhà thanh-lâu kia, đem bán nhưng không ai dám mua cả, vì chê còn bé quá; bấy giờ mụ lại dắt ả về Đáp-cầu bán cho nhà thanh-lâu ấy, rồi đi.

Lập tức sau đi tìm mụ buôn thịt bán người kia, thì bắt được mụ ở nhà kia tại xóm Giếng, mụ khai tên là Trần thị Thanh, 30 tuổi, nguyên trước cũng là gái thanh lâu ở Thị-cầu. Vậy đã tức khắc đem tống giam để nghị tội.

PHÚ-LẠNG-THƯƠNG

Hội đồng cứu tế tại tỉnh Bắc-giang. — Nhờ về tấm lòng bác ái của quan Công-sứ Bắc-giang mà Hội-đồng cứu tế ở đây đã thành lập ngay và đã quyên được một số tiền khá lớn để giúp cho đồng bào bị lụt. Hội đồng vừa hô-hào các nhà dân Tây Nam cùng người dân Trung-kỳ trong tỉnh để ai nấy đem lòng từ thiện mà cấp cứu bao nhiêu người bị tai nạn, như trong hạt hạt Thái-bình đã phải cứu cho hơn sáu vạn người rồi. Hiện các ông trong hội đồng cứu tế đã đề quyên như sau này :

Quan Công-sứ Bắc-giang	100 $
Quan Đại-lý chưởng-binh	20
MM. Bransfont chủ đồn điền	20
Bùi-xuân-Thâu chủ tuần	150
Nguyễn Sán Thương-tá	50
Nguyễn-văn-Khán tri-phủ	
Lạng-giang	50
Tinh nghị-viện	20
Uông »	20
Hùng »	100
Tước »	10
Bang-trưởng Trung-hoa	25
Monod phó chủ sự Tòa-sứ	50
Nhà xé	100

Hiện quan Công sứ đã cho lên Lạng-sơn mua mọ và mua lá gồi cùng các vật liệu khác để gửi đi các nơi. nghe nói Hội-đồng cứu tế lại sắp sửa tổ chức những cuộc đi đến kịch để lấy tiền giúp các người bị nạn nữa.

NGOI HOP (Yên-bay)

Nông-gia các nơi bị lụt nên chú ý. — Năm nay mấy tỉnh trung châu ta bị ngập lụt, nhà dân đều cũng mong nước rút ra thì lo được tái giá, nhưng lấy đâu cho có mọ mà cấy ? Vậy kỳ giả xin mách các nhà nông các mảnh bị lụt là hiện ở gare Ngoi-hợp tác là nhà Ngoi-hợp xã Bảo-đáp tuộc tỉnh Yên-bay đi lên hai ga nữa) có dùng rượng nương cày cấy xong cả-lán đã « con gái » rồi, thế mà lại thấy gieo nhiều mọ lắm là ở đấy có mấy ông thấy nhiều trung châu ta bị lụt ngập lụt nhiều nên gieo nhiều mọ để phòng khi nước xuống giáo các nông-gia ở các nơi tai nạn để tá giá. Ở đấy thấy bộ sẵn tiện cả, có phu khuân vác lại có sẵn chờ về đến tận nơi. Vậy khi nào nước giảng sát mà có thể tải giá được thì các nông gia ta nên lên đấy mà đổi thì sẽ được mọ đem về tải giá, hoa may có được bổ ích chút nào cho anh em ta chăng.

Giáo học Kiên-hữu-Chế lại cảo.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Ai tin. — Bản-quán vừa được tin buồn rằng chánh thất quan Tham-tá Cơ-mật Cao-xuân-Xang là thứ tại Huế. Ngày hôm qua đã làm lễ cất đám. Bà là con gái thứ cụ lớn Nguyễn Toàn nguyên Công-đốc Hà-đông và là dâu thứ ba cụ lớn Đông-các Cao-xuân-Dục nguyên Học-bộ thượng thư.

Bản quán xin kính viếng bà và chia thương cùng quan Tham-tá Cơ-mật và quí quyến.

Kim tiền. — M. Trần-nguyên-Thọ, chủ tiệm Đông-nam lâu vào doanh nghiệp trong nay đã hơn mười năm nay người trong Nam ngoài Bắc ai qua đây cũng đều biết tiếng cả, cho nên nay nghe tin ông được ân tứ độ nhị hạng kim tiền, thì ai cũng lấy làm mừng, vậy xin có lời mừng ông.

VINH

Lại một người chết thoát-tộ. — Ngày 7 vừa rồi, hồi 1 giờ rưỡi, chiếc ô-tô chở thư số 1.819, của công-ty Phạm văn Phí, do *chauffeur* là Phạm-đình-Dzu cầm máy, khi đi tới địa phận làng Phúc-trạch (Quảng-trị) thì sịch sịch chệt phải một người. Lập tức ô-tô dừng lại vực người bị thương lên xe, để đem về chữa tại nhà thương Huế. nhưng dương đi đọc đường thì người ấy tắt nghỉ.

FAIFAO

Long bội-tinh. — M. Trần-nguyên Phí, thầu khoán, vừa được thưởng đệ ngũ đẳng Long-bội-tinh. Vậy xin có lời mừng ông.

Hoa Đào Trước gió

(NAN-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dày non 300 trang. Giá bán 0$65. Cước phí 0$20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gửi cho :

M. BÙI-XUÂN-HỌC

Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

5.556

VỆ-SINH-BÁO

Direction : 59 Rue Paul-Bert — Hanoi — Téléphone N° 96

Tòa báo VỆ-SINH đến nay đã nhận được ngót một vạn bức *thư xin gửi cho* báo biếu không. Vậy chỉ nay mai là mọi số báo biếu không và Báo-quán không nhận giấy xin nữa. Vậy ngài nào còn chưa gửi tên đến thì nên kíp gửi, kẻo muộn.

Nay làm sổ mới, vậy ngài nào *xem nay vẫn nhận được báo, cũng cứ viết thư để cho* thì mới có tên, và sau mới còn có báo biếu gửi đến.

Cho tiện việc vào sổ, xin các ngài *viết thư thật vắn-tắt*, và cốt nhất là *biên tên và chỗ ở cho rõ.*

Ở góc bức thư, xin *để lo tên tỉnh* các ngài ở vào nữa, để khi đến nơi xếp ngay thư tỉnh nào vào tỉnh ấy cho tiện.

3002 VỆ-SINH báo

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Mấy tối tuồng hay cực diễm.

Xứ Bắc-kỳ ta vẫn có tuồng hay mà lại toàn là người Bắc chuyên-môn cả, nhưng mà trước thì ở mỗi tỉnh một bọn.

Bây giờ rạp SÁN-NHIÊN-ĐÀI chúng tôi mới chiêu-mộ hợp-nhất để sau mới hiến quý-khách trong tháng trung-thu mát mẻ này.

Xin mời quý-khách hạ-cố đến xem tối thứ hai và những tối sau mới biết lời chúng tôi bá-cáo là thật. Những người chúng tôi đã dụng công chiêu-tập ở các tỉnh thì được đến bốn chục người, đào kép thanh sắc, giá trẻ đủ cả các vai, lại cả đến những vai bông lơn nữa, vai nào cũng thiện-nghệ về lối hát tuồng cả, chắc quý-khách không nỡ chê được. Vì chúng lôi chọn từng vai mà đon về ; nghề hát của các vai ấy đã tinh-xảo mà quần-áo mũ-mãng lại rất là đẹp nữa, thực không có ngoa ngôn.

Chúng tôi chọn những tối hát này để diễn tại rạp SÁN NHIÊN-ĐÀI chúng tôi, mà giá các chỗ ngồi chúng tôi cũng không tăng giảm, cứ thu như cũ.

Vậy tối thứ hai 13 septembre 1926, thì diễn tích GIÁC-SINH-DUYÊN là một tích luân-lý tỏ ra mọi chồng nàng-dâu cư xử với nhau.

Tối thứ tư là 15 septembre 1926 diễn tích THẤT-HIỀN-QUYỀN, cũng là một tích luân-lý nói về đi ghẻ con chồng cư xử với nhau.

Tối thứ tư là 15 septembre 1926 diễn tích CHUNG-VÔ-DIỆM là một tích hay nhất trong một pho tiểu-thuyết quý-khách đã rõ.

Xin quý-khách lưu tâm hạ-cố lại xem để chúng nhận cho sự tấn-tới về việc hý-kịch ở ngoài Bắc ta này.

3006

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50

4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3.00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tỉnh ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU Bào-chế

L. BLANC

81, phố Paul-Bert, Hanoi.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN bán sách, số 24, phố Bonnal, Haiphong bán giấp.* 3043

Agents d'Assurances en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Treschot PARIS

19, 22, 23 Leadenhall LONDRES

MAO-SENG

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI số 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3013 MAO-TRỊNH kính cáo.

CHÈ ƯỚP HOA

BÁN BUÔN

Chè ICH-PHONG đã có tiếng là thơm và ngon. Dùng mà làm quà, đi mừng, đi phúng thì không gì nhã bằng.

BÁN LẺ

Mạn Sen: Hộp : 1$30 — : 0,97 Chai : 0,60

Hạt Sen: Hộp : 0$92 — : 0,72 — : 0,48 Bao : 0,35 Chai : 0,25

CATALOGUE ET TARIF SUR DEMANDE

Adresse Télégraphique et Postale : ICH-PHONG HANOI (Rue des Chapeaux)

3066

Rượu hiệu DUBONNET

Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Trong gia tộc giờ uống rượu

DUBONNET

thì trước giờ ăn cơm một khắc đồng hồ

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$ 10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

NẾU ngài tiếp được hàng-hóa ở Pháp gởi sang, nên giao cho M. **A. BUDELOT**, Transitaire, 3, phố Francis Garnier ở Haiphong nhận hộ để giữ gìn khỏi hư-hỏng và mất.

3050

Thuốc chữa bệnh sốt rét rừng rất thần-hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả. 3050

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, kiệt kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Pyrophosphate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy lọt.

Giá tiền 0$ 90 3007

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được Lâu biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài gửi cho báo mua thì gửi tiền cho rõ ràng có tem cần theo giấy mua thì bản quan không trả lời. ✱ Mua báo thì tính từ ngày mua mới không lấy làm lạ.

hể nào là bệnh trĩ ?

Bệnh chĩ là mọc mụn trong dại chảng mà sinh ra, nên dã mắc bệnh thì dại tiện đau sốt mệt nhọc, sau khi đại tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng dại chảng.

Vậy xin Liệt-qui lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

TRÍ KHOA Y-SINH

26, Phố hàng Đường, Hanoi

3053

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trị những bệnh : Nóng lạnh, sổ mũi, nặm mình các chứng rét cữ Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng đau mình, đau mỏi, đau lưng Nhức gân cốt, trật cổ.

có bán cùng trong các nhà bán thuốc Phải đòi hỏi cho đúng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

---

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho đau đớn ở trong đường tiểu-tiện, bàng-quang, quả-thận và làm cho mụn mọc lên ở các cơ-quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh nóng buốt mà đã yêm thêm vào các cơ-quan ấy, song dùng thuốc *Santal Monal* thì thực là dễ khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi uống vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa rảy những vật bẩn đã sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi mới bắt đầu có mủ mà dùng ngay thuốc *Santal Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, hết buốt, và không còn tăng bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh ra đau ngọc-hành, bàng-quang, quả-thận, và chuyển sang các cơ-quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại còn chuyển sang chân-huyết, lấn sang quả-thận mà sau lại chữa lên đến tâm can tỳ phế được nữa.

Vậy thì khi mới bắt đầu có mủ phải nên cần mà chữa ngay bằng thuốc *Santal Monal*, như thế mới có thể khỏi hẳn được, mà không hại gì đến sức khỏe cả, và mới có thể cạnh tranh với đời được.

Ở các hàng bào-chế lớn đâu có bán cả.

3045

CÁC BÀ CÁC CÔ!

Có nhuộm vải hàng lụa nào THÌ NHỚ KHÔNG CÓ MÓN-VỊ NÀO tối hay bằng thuốc hiệu

"LA MAURESQUE"

Có bán ở Hanoi :

Tại Bốn thuốc ông LAFON và LACAZE và cùng các nhà bán thuốc.

Hướng số thuốc thứ tốt, gửi thư cho bà Vve C. FERCOQ, à ASNIÈRES (Seine) France hỏi, gửi không.

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịn được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sẩy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá tại rẻ.

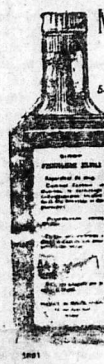
Một hộp lớn : 0$ 50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng tiền

HANOI

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU

BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi hayết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay có kèm huyết sinh ra rào phổi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ :

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT

MÁU BỔ 1$ 40

3001

Bịnh ghẻ chốc

Đau nhứt trong chốc nhọt,

LẠC, NGỨA, DA THẤY KHÔ, NỨC GHẺ cũng bắt kỳ bịnh chứng nào ngoài da-thân thì trị tuyệt một cách hay, nhớ

thuốc thoa

FLORENTINE

Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng

Cả vạng người đã chứng chắc hay thật !

Chư các nhà thuốc có bán sẵn :

55, R. de Grenelle PARIS

Thuốc dán FLORENTINE

MÁU HƯ CHẢY RƯỜN RA NGOÀI DA

Lời tục xưa nói không lầm : bao nhiêu ghẻ chốc ngoài da đều sanh ra bởi máu hư huyết kém.

Cũng bởi máu mà nó sanh ra các thứ bịnh, như là : đau gân cốt, đau bại, nhức nhối, đau trong gân, bịnh ra huyết trắng, cũng bởi máu hư cho nên nó sanh ra nhiều bịnh ghẻ, ung độc cùng nhiều thứ ghẻ rất ghê gớm và nhiều thứ bịnh đờn-bà phải mang, như là : đường kinh nguyệt không đều, huyết bạch, đau trong tử cung, sanh ra bịnh lâm bê cùng các thứ bịnh sanh ra lúc người đã lớn tuổi.

Vậy muốn tránh cho khỏi các chứng bịnh hiểm nguy, nó hằng đeo đuổi mà làm khổ cho ta đó, thì mau phải trừ các nọc độc chứa trong máu, thì nên dùng thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET*, là một thứ thuốc để mà khử trừ đồ độc trong máu, nó sửa máu ra trong sạch và nó thêm sức lực, nó làm cho ngũ tạng mạnh mẽ. Có nhiều người dường như hết trông cậy, như bị án tử vì các bịnh ấy mà đã cứu khỏi cũng bởi nhờ thuốc *DÉPURATIF RICHELET*.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hãng cất Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Bellort, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

RƯỢU BỔ DAMIANI

Véritable Vin du Cap-Corse au Quinquina

Có tiếng đã nửa thế-kỷ nay.

Uống trước bữa ăn, thì ngon cơm, sau bữa cơm uống chảng miệng rất thơm ngon, người già yêu, mới ốm khỏi, thức đêm, lao-lực, uống bồi-bổ sức mạnh.

Phải nhận kỹ thứ Rượu DAMIANI kẻo nhầm với các thứ Vin du Cap-Corse khác.

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng. Thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gió.

Mắc bệnh gió, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh gió, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$ 60 một ống sáu cachets

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sót

Đề lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . **0$ 20**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3003

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thuốc ba đầu bốn uống bịnh không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE đã thuốc hay hơn hết cho sức lợi, bổ tạng phủ, trị bịnh rét lâm cho ăn cơm, thuốc đ.. lấy làm hay rẻ thế giao ai không đều quản đồng.

Ai ai đăng nó cũng đăng, nhưng là người bịnh nọn cũng dán bổ hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh nan này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, hễ sức lợi nơi bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái hàn, ho sốt mọc tóc ngực, rét hàn cua lưỡi trắng, trễ trở trong tỉ vị các bịnh đó đều đồng chẩn tay thuốc QUINA LAROCHE đăng.

Con nít huyết suy vì con gái tác đang lớn nàng dậy bổ tỳ khí lắc xanh sắn, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên nông thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp rét cũng chẳng nên quản dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trở hết mà thôi còn lợi nghị sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn nồng ngon có chừng vì chừng ta giảm bớt thuốc đó rằng : Nước ngọt thạch của thiên thần chế ra (Liqueur de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho không thì thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chưng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chưng ta có đăng cả vạn giấy chưng về thư đến ca ca cảm ơn người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khắp nơi nơi tặng ta.

Bất kỳ thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE nhất uống tỏ một ly tới ba ly có bên theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn nước tỉ bình rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một tỉ, nặng 1 ly nước có rót 3 giờ rưỡi, thì ly ly chất uống trước cả nên giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường tới uống không phu nước mà khi trời nóng nực thì phu nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thầy bốn thuốc bậc nhứt tại Paris

3015

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG VỤ VÀO HỌC

VỞ HỌC TRÒ 36 trang có kẻ ô vuông và kẻ ô. Mỗi quyển:	0$ 04
VỞ HỌC TRÒ « Incroyable » 50 trang. Mỗi quyển:	0$ 06
COMPAS có quả ti bút và bút chì :	0$ 08
BÚT CHÌ ĐEN « Le Français » . . . Một tá :	0$ 36
BÚT CHÌ CÁC MÙI « Ennegé » . Một bao 6 cái :	0$ 17
TỰ VỊ « Larousse ». In năm 1933 . . . . . :	1$ 90
MUSETTE đựng da 3 cái. . . . . :	0$ 92
NGÒI BÚT « Sergent-Major » . . . Một hộp 100:	0$ 40
HỘP ĐỰNG bút có vẽ có khóa. . . . . :	0$ 40
TÚI SÁCH bằng da, 27 × 26. . . . . :	1$ 30
BỘ ĐỒ dùng cho học trò, túi da hoa đá, 14 cái có dạo con:	2$ 10

3015

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ MUA :

EAU KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm về dàn bà ở cữ . . . . . Một litre :* **2$ 40**

Trước khi ăn cơm nắng một cốc con.

ELIXIR HISTORÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1 , 25**

GRANULÉ HISTORÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1 , 25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh gió và các bệnh đau phải rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai :* **1 , 25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0 , 50**

Ai ở xa có cần hỏi gì có viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay — Tiền gởi hàng phần người mua phải chịu

---

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN